

Finnish
Consulting
Group

Tornio

Delgeneralplan för Karhakka- maa vindkraftspark i Torneå

PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

2023-12-11

P38022

2023-12-11

2023-12-11

1 KONTAKTUPPGIFTER

Torneå stad

Torneå

Torneå stad

Teknisk chef
Markus Kannala
tfn 044 583 5980
markus.kannala@tornio.fi

Torneå stad
Stadskansliets registratur
Suensaarenkatu 4
95400 Tornio
kirjaamo@tornio.fi

Planläggningskonsult

FCG Finnish Consulting Group Ab

Projektchef
Tarja Outila
tfn 044 088 8163
tarja.outila@fcg.fi

Representant för projektansvarig

BayWa r.e. Nordic AB

Frihamnsallén 8
211 20 Malmö
SVERIGE

Senior Project Manager
Maria Jussila
tfn 0440 330 482
maria.jussila@baywa-re.com

Exilion Tuuli Ky

Alexandersgatan 46 C, 4. våningen
00100 Helsingfors

Exilion.fi

2023-12-11

Innehåll

1	KONTAKTUPPGIFTER.....	3
2	Syftet med programmet för deltagande och bedömning	6
2.1	Revisioner i programmet för deltagande och bedömning som har utförts efter samrådet 5.8–5.10.2020	7
3	Planeringsområde.....	8
4	Projektbeskrivning	9
4.1	Beslut från Torneå stad som berör projektägaren	9
4.2	Projekt	11
4.3	Projektets bakgrund och mål	14
4.3.1	Målen med planeringen.....	16
5	Utgångspunkter för planeringen	17
5.1	Nuläge i planeringsområdet	17
5.2	Riksomfattande mål för områdesanvändning.....	19
5.3	Landskapsplan	21
5.3.1	Landskapsplanen för Västra Lappland	21
5.4	Generalplaner.....	25
5.5	Detaljplaner	30
5.6	Markägande.....	32
6	Utredningar och konsekvensbedömning.....	32
6.1	Konsekvensbedömning	32
6.2	Beaktan för utlåtandet om programmet för deltagande och bedömning av generalplanen och programmet för miljökonsekvensbedömning	33
6.3	Beskrivning av det gemensamma förfarandet	37
6.4	Lagstiftning	37
6.5	Innehållet i bedömningsförfarandet	39
6.5.1	Innehållskrav för utvärdering av planens konsekvenser (MBL).....	40
6.5.2	Krav på innehållet i MKB-programmet (MKB-förordningen).....	40

2023-12-11

6.5.3	Krav på innehållet i MKB-beskrivningen (MKB-förordningen)	41
6.5.4	Motiverad slutsats	42
6.6	Förhandsöverläggning	43
7	Kopplingar till andra projekt	43
7.1.1	Andra vindkraftsprojekt	43
8	Deltagande och växelverkan	46
8.1	Deltagande	46
8.2	Internationellt hörande	46
8.3	Intressenter	47
8.4	Planeringsfaserna och tidsplan	49
8.4.1	Planläggningsarbetets inledningsfas och anhängiggörande (hösten 2019–hösten 2020)	49
8.4.2	Förberedelsefas för generalplanen (årsskiftet 2023–2024)	50
8.4.3	Förslagsfas för generalplanen (sommaren till början på hösten 2024)	51
8.4.4	Godkännandefas för generalplanen (hösten 2024)	52

2023-12-11

2 Syftet med programmet för deltagande och bedömning

Enligt markanvändnings- och bygglagen (MBL) 63 § ska ett med avseende på planens syfte och betydelse nödvändigt program för deltagande och växelverkan samt för bedömning av planens konsekvenser inkluderas när planläggning utförs. Ett program för deltagande och bedömning (PDB) läggs fram offentligt i planläggningsarbetets inledningsfas. Intressenter kan komma med utlåtanden om sina synpunkter på programmet för deltagande och bedömning.

Programmet för deltagande och bedömning anger vad som planeras och var, vilka som deltar i planläggningsarbetet, när och hur man kan påverka områdesplaneringen, en uppskattad tidsplan, utgångspunkterna för planeringsarbetet, målen och undersökningar samt konsekvensbedömningar som utförs under den tid som arbetet pågår. Programmet för deltagande och bedömning (PDB) uppdateras vid behov när planläggningsarbetet framskrider.

I en förhandsöverläggning den 26.4.2019 som hölls i enlighet med MKB-lagen 8 § kom projektägaren, kontaktmyndigheten och Torneå stads planläggningsmyndighet överens om **att använda sig av det gemensamma förfarandet i detta projekt**. Miljökonsekvensbedömningen sker i samband med planläggningsarbetet.

En generalplan för vindkraft måste utarbetas för att vindkraftverken ska kunna uppföras. I samband med att generalplanen utarbetas görs även en miljökonsekvensbedömning (för vindkraftsparken och kraftledningen). Generalplanen utarbetas i fyra etapper: Planläggningsärendet anhängiggörs (program för deltagande och bedömning, PBD), förberedande planläggning (utkast och förklaring), planförslag samt godkännande.

Miljökonsekvensbedömningen sker i två etapper i samband med planläggningsarbetet; ett program för miljökonsekvensbedömning utarbetas och en miljökonsekvensbeskrivning tas fram (MKB-beskrivning). MKB-beskrivningen för offentligt påseende 23.1.2024–22.3.2024, samtidigt som planbeskrivningen.

Under tiden som planläggningsarbetet och miljökonsekvensbedömningen pågår anordnas tre offentliga framlägganden, i samband med vilka intressenter och övriga medborgare har möjlighet att komma med synpunkter och kommentarer kring projektet och konsekvensbedömningen.

2023-12-11

Kuva 1. Miljökonsekvensbedömning i samband med planlägningsarbetet.

2.1 Revisioner i programmet för deltagande och bedömning som har utförts efter samrådet 5.8–5.10.2020

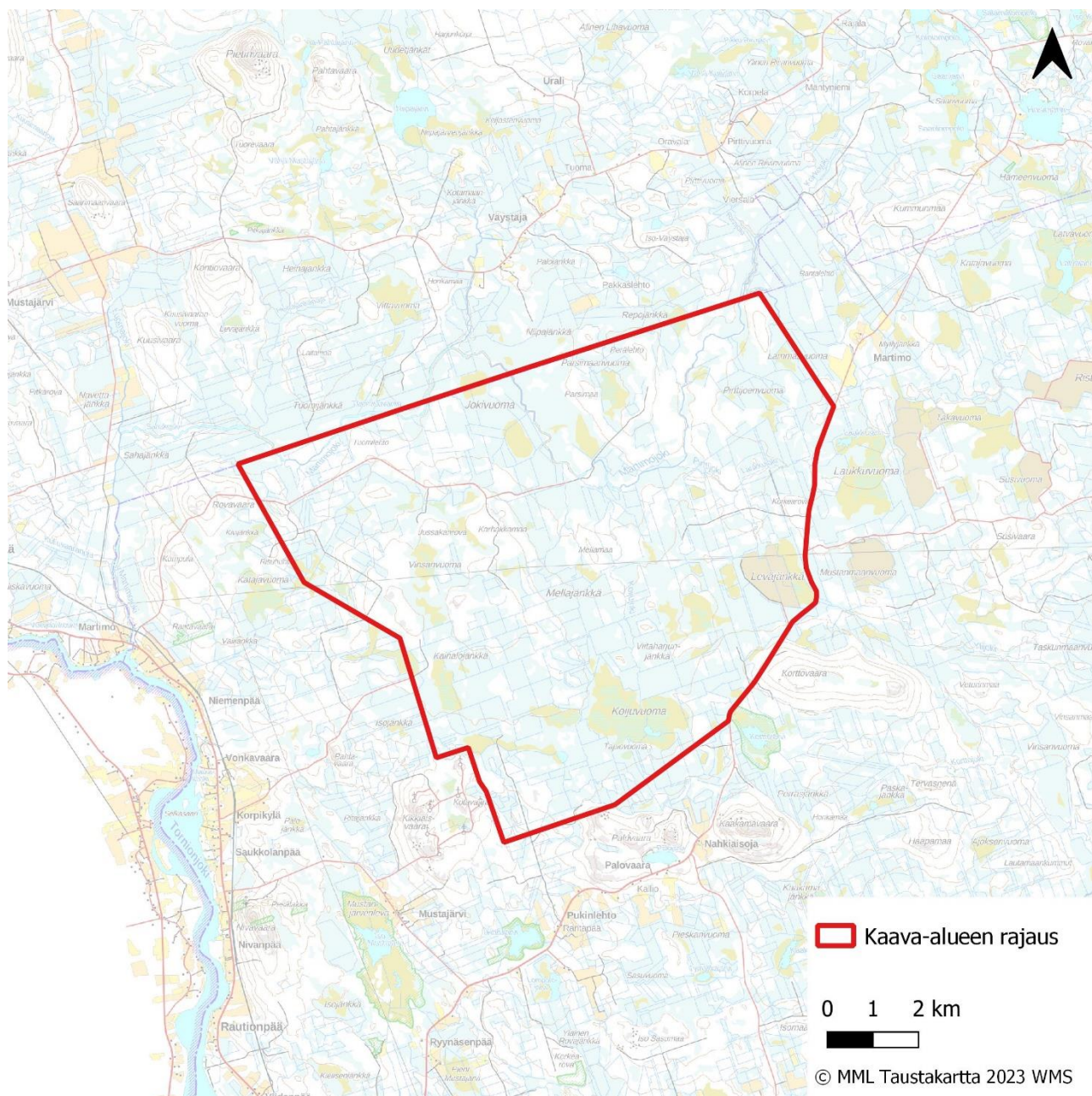
1. Programmet för deltagande och bedömning har beaktat de föreslagna kompletteringar gällande undersökningar som har inkommit efter MKB-programmets samråd.
2. Vad gäller den konsekvensbedömning som berör kulturmiljöer beaktas konsekvenserna för Unescos världsarv.
3. Plansituationen har granskats i programmet för deltagande och bedömning.
4. I dokumenten (planbeskrivningen) som har producerats under planlägningsprocessen beskrivs projektets hela livscykel och alla aktörers roller under denna livscykel.
5. Programmet för deltagande och bedömning beskriver de alternativ (ALT1 48 vindkraftverk, ALT2 42 vindkraftverk) som undersöks i MKB-beskrivningen och planutkastet.
6. Programmet för deltagande och bedömning beskriver planlägningsprocessens koppling till frågor om ersättning.

Programmet för deltagande och bedömning uppdateras under hela processens gång.

2023-12-11

3 Planeringsområde

Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky planerar en vindkraftspark i området Karhakkamaa i Torneå. Man planerar att bygga högst 48 nya vindkraftverk inom planområdet (Karhakkamaa). För att kunna överföra elen från vindkraftverken planeras en 400 kV-kraftledning från planområdet till Petäjäskoski transformatorstation i öster.

Kuva 2. Planområdets geografiska gräns.

2023-12-11

4 Projektbeskrivning

4.1 Beslut från Torneå stad som berör projektägaren

Nämnden för tekniska tjänster § 125, 22.5.2019 – Inledande av generalplansförändring för området Karhakkamaa

TuuliWatti Oy planerar att uppföra cirka 48 vindkraftverksenheter i området Karhakkamaa som ligger i Torneå stad. TuuliWatti Oy bär ansvar för projektet och har som planläggare föreslagit FCG Finnish Consulting Group Ab, projektchef och arkitekt SAFA Janne Tolppanen. Nämnden för tekniska tjänster godkänner planförslaget och planläggaren samt för ärendet vidare till stadsstyrelsen för godkännande.

Stadsstyrelsen § 196, 3.6.2019 – Inledande av generalplansförändring för området Karhakkamaa

Stadsstyrelsen föreslår för stadsfullmäktige ett preliminärt godkännande om inledandet av en generalplansförändring för Karhakkamaa och om förändringens planläggare. Detta godkändes med tillägget att man under det förberedande arbetet undersöker alternativa modeller där man placerar vindkraftverken längre bort från bebyggelsen och älvdalen. Dessutom förutsatte stadsstyrelsen att man lämnar in tillräckligt med preliminära uppgifter för att kunna fatta ett beslut.

Stadsfullmäktige § 68, 10.6.2019 – Inledande av generalplansförändring för området Karhakkamaa

Stadsstyrelsen föreslår att stadsfullmäktige preliminärt godkänner inledandet av en generalplansförändring för Karhakkamaa och förändringens planläggare. Stadsfullmäktige godkänner stadsstyrelsens förslag med tillägget att man under det förberedande arbetet undersöker alternativa modeller där man placerar vindkraftverken längre bort från bebyggelsen och älvdalen. Dessutom förutsätter fullmäktige att man i enlighet med stadsstyrelsens förslag lämnar in tillräckligt med preliminära uppgifter för att kunna fatta ett beslut.

Stadsstyrelsen § 255, 2.9.2019 – Planläggningsavtal med Tuuliwatti Oy om inledande av en ändring av Torneå generalplan vad gäller området Karhakkamaa

Torneås stadsstyrelse har i sitt möte 3.6.2019 § 196 preliminärt godkänt Tuuliwatti Oy:s ansökan om inledandet av en generalplansförändring för Karhakkamaa och om planläggaren för förändringen. Stadsstyrelsen fattar beslutet att ingå ett planläggningsavtal i enlighet med bilagan med Tuuliwatti Oy om inledande av en ändring av Torneå generalplan vad gäller om-

2023-12-11

rådet Karhakkamaa. Stadsdirektören befullmäktigas att vid behov göra mindre tekniska korrigeringar och revisioner i det föreslagna avtalet före det undertecknas. Stadsstyrelsen godkände förslaget.

Nämnden för tekniska tjänster § 28, 12.2.2020 – Karhakkamaa vindkraftspark i Torneå och 400 kV-kraftledning – generalplansändring och miljökonsekvensbedömning

TuuliWatti Oy och Torneå stad slöt 16.10.2019 ett avtal om inledande av en generalplansändring av Karhakkamaaområdet för anvisning av vindkraftsparken (MBL 91 b §). Istället för ett MKB-förfarande bedöms projektets miljökonsekvenser i samband med planläggningsförfarandet, i enlighet med MKBL 5 §. I etappen med programmet för deltagande och bedömning (PBD) och MKB-programmet undersöks det maximala antal vindkraftsverk som man utifrån preliminära uppgifter skulle i teorin kunna uppföra på området, samt det s.k. 0-alternativet dvs. att projektet inte blir av. Genom ett gemensamt förfarande strävar man efter att underlätta och klargöra kommuninvånarnas och de andra intressenternas möjligheter till växelverkan och deltagande under planförändringen och miljökonsekvensbedömningen.

Nämnden för tekniska tjänster fattar beslutet att för offentligt påseende godkänna generalplansändringens program för deltagande och bedömning som innehåller ett program för miljökonsekvensbedömning samt tillhörande sammandrag på svenska och att organisera ett informationstillfälle. Intressenter och andra medborgare har under påseendetiden i enlighet MBF 30a § möjlighet att framföra sina åsikter om de deltagande- och kommunikationsmetoder som presenteras samt om den planerade konsekvensbedömningen.

Stadsstyrelsen § 68, 1.3.2021 – Samtycke att överföra planläggningsavtalet som berör Karhakkamaas generalplansändring till tredje part

Tuulivoltti Oy och Exilion Tuulihankkeet Ky har lämnat in en ansökan till Torneå stad om att överföra planläggningsavtalet till Exilion Tuulihankkeet Ky. Enligt avtalet som tecknats kan avtalet inte överföras utan att först få samtycke från Torneå stad.

TuuliWatti Oy och Torneå stad ingick 16.10.2019 ett avtal om inledande av en ändring av Torneå generalplan där området Karhakkamaa anvisas för en vindkraftspark. Enligt ansökan har TuuliWatti Oy den 30.10.2021 delats in i två nya bolag, Tuulivoltti Oy och Gigawatti Oy. I samband med indelningen har TuuliWatti Oy upplösts. Som en följd av indelningen överfördes utvecklingsprojektet om Karhakkamaa i Torneå med tillhörande avtal och tillstånd samt rättigheter och skyldigheter till Tuulivoltti Oy. Tuulivoltti Oy har för sin del sålt dessa vidare till Exilion Tuulihankkeet Ky. Tuulivoltti Oy och Exilion Tuulihankkeet Ky konstaterar tillsammans att Exilion Tuulihankkeet Ky till fullo fortsätter utvecklingen Karhakkamaa vindkraftspark i Torneå och därtill hörande planläggnings- och MKB-processer och att Exilion Tuulihankkeet Ky ansvarar för slutförandet av avtalet efter avtalsöverföringen.

2023-12-11

Stadsstyrelsen godkänner ansökningen om att överföra planlägningsavtalet till Exilion Tuulihankkeet Ky. Efter överföringen tar Exilion Tuulihankkeet ansvaret för avtalet och alla tillhörande villkor.

Stadsstyrelsen § 471, 20.12.2022 – Samtycke att överföra planlägningsavtalet som berör Karhakkamaas generalplansändring till tredje part / vidareöverföring

Exilion Tuulihankkeet Ky håller nu på att föra projekträttigheterna vidare till bolaget Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky, som har grundats för att driva vindkraftsparken. Planlägningsavtalet inte överförs utan att först få samtycke från Torneå stad. Exilion Tuulihankkeet Ky begär tillsammans med Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky om tillstånd från Torneå stad att överföra planlägningsavtalet till Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky. Exilion Tuulihankkeet Ky och Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky konstaterar tillsammans att Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky till fullo fortsätter utvecklingen Karhakkamaa vindkraftspark i Torneå och därtill hörande planlägnings- och MKB-processer. Efter överföringen skulle Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky bära ansvaret för avtalets alla skyldigheter och ansvar.

Stadsstyrelsen godkänner ansökningen om att överföra planlägningsavtalet till Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky och befullmäktigar stadsdirektören att underskriva det nödvändiga överföringsavtalet. Efter överföringen bär Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky ansvaret för avtalets alla skyldigheter och ansvar.

Stadsstyrelsen § 308, 6.11.2023 – Ändring av planläggare för Karhakkamaas vindkraftsparks delgeneralplan

På grund av personalförändringar har FCG Ab, som agerar som planlägningskonsult, föreslagit en ny planläggare för Torneå stads delgeneralplan för Karhakkamaas vindkraftspark. I enlighet med ändringsförslaget som FCG:s affärsverksamhetschef Jan Tvrdyn lämnat in den 11.10.2023 föreslår Torneå stads planläggning och mätning att teknologie doktor, arkitekt Tarja Outila (YKS 726) utses som planläggare för Karhakkamaas vindkraftsparks delgeneralplan. Stadsstyrelsen godkänner ändringsförslaget om planläggare som stadsarkitekten har lämnat in.

4.2 Projekt

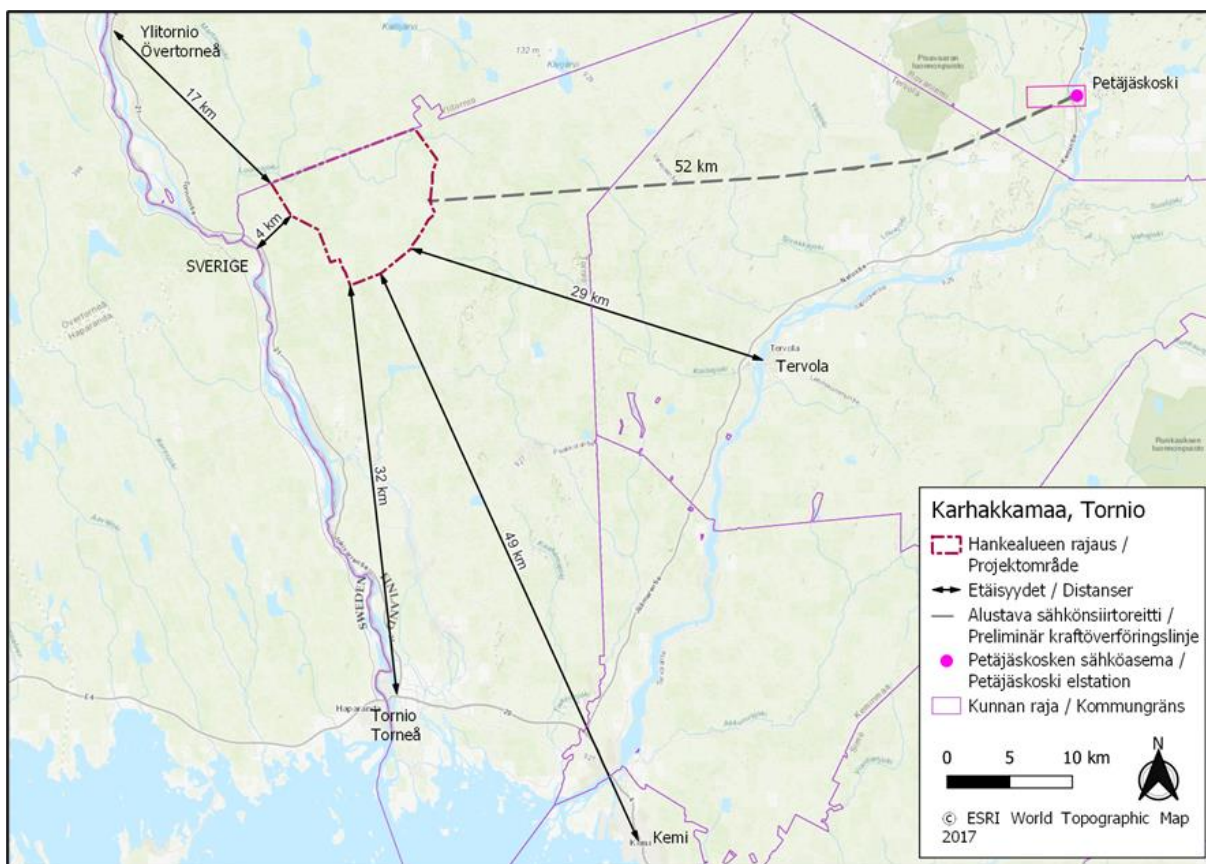
Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky planerar en vindkraftspark i området Karhakkamaa i Torneå, med sammanlagt högst 48 nya vindkraftverk.

Den projektansvarige för Karhakkamaa vindkraftspark är Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky med hemvist i Torneå. Representant för Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky är komplementären Tornio Karhakkamaa Tuuli GP Oy, som indirekt och med likvärdiga andelar ägs av Exilion Tuuli Ky och

2023-12-11

BayWa r.e. Nordic AB. Exilion Tuuli är placeringsbolag för förnybar energi som ägs av finländska pensionsförsäkringsbolag. BayWa r.e är en ledande, global utvecklare av förnybar energi som verkar i 31 länder, som framgångsrikt har försett elnätverket med över 5,5 GW förnybar energi och som förvaltar tillgångar på över 10 GW.

Karhakkamaa vindkraftsparks planområde är beläget i Torneå stad, ca 32 kilometer norr om Torneå centrum. Planområdet gränsar i norr mot Ylitornio kommun. Avståndet till Övertorneå centrum är cirka 17 kilometer. Avståndet till Tervola centrum är cirka 28 kilometer och till Tervolas kommungräns är avståndet från planområdets gräns 12 kilometer. Avståndet till Keminmaa kommungräns är ca 21 kilometer och till Pello kommungräns cirka 27 kilometer från gränsen för planområdet. Planområdet ligger ungefär 3,5 km från Torne älv och den svenska gränsen. Avståndet till kusten är cirka 40 kilometer.

Kuva 3. Planområdets geografiska gräns.

Planområdet består av skogsbruksmark och det finns ingen åkermark inom området. Floden Martimojoki rinner i den nordnordöstra delen av planområdet och det finns två små sjöar

2023-12-11

omgiven av myrmark, Tapiojärvi och Koiujärvi, i den södra delen av planområdet. I planområdets östra del finns Leväjänkkäs delvis avvecklade område för torvproduktion. SOTKA-projektet grundade en våtmark i Leväjänkkä under åren 2020–2022. Projektet behöver inte ett tillstånd i enlighet med vattenlagen, eftersom inget nytt lagenligt vattenområde bildas.

Planområdet är tämligen svagt sluttande och ligger cirka 60–120 meter över havsytan.

Planområdet avgränsas av Palovaarantie på den södra och östra sidan. I sydväst gränsar planområdet mot Kitkiäisvaara vindkraftspark. Inom planområdet finns en 400 kV-kraftledning som löper i ost-västlig riktning.

Inga naturliga sjöar eller dammar finns i planområdet. Planområdet korsas av Martimojoki i en öst-västlig riktning, med flera mindre vattendrag som rinner ut i älven. Planområdet har skogsdiken. Inga klassificerade grundvattenområden ligger inom planområdet. Det närmaste grundvattenområdet som ingår i vattenförsörjningen, Palovaara (1285118B), ligger på cirka 0,6 kilometers avstånd sydost om planområdet.

Den närmaste tätbebyggelsen finns i Karungi, som närmast cirka 9,7 kilometer söder om planområdet, och i Övertorneå centrum, som närmast cirka 13,9 kilometer nordväst om planområdet. På den svenska sidan är de närmaste tätorterna Karungi cirka 12 kilometer söder om planområdet och Hietaniemi cirka 11 kilometer nordväst om planområdet.

Det ligger ett känt fornminnesobjekt i vindkraftsparkens område.

Det nationella värdefulla landskapsområde som ligger närmast planområdet, Södra Torne-dalens landskap, ligger 4,6 kilometer från det närmaste vindkraftverket. Den närmast byggda kulturmiljön av riksintresse (RKY 2009) är Bosättning i Torne älvdal, som närmast 5,7 kilometer från de planerade kraftverken.

Vindkraftsparkens miljö inkluderar områden som enligt landskapsplanen för västra Lappland är landskapsmässigt värdefulla landskapsområden (Område eller objekt som är viktigt för värnandet av kulturmiljön eller landskapet) samt kulturlandskap och landskapssevärdheter i södra och mellersta Lappland. Dessa är landskapsobjekt i enlighet med uppdateringsinventeringen av nationellt och landskapsmässigt värdefulla landskapsområden 2011–2013. Torne älvdal är det närmast belägna området eller objektet som är viktigt för värnandet av kulturmiljön eller landskapet enligt landskapsplanen för västra Lappland och ligger cirka 4,5 kilometer från det närmaste kraftverket.

Det finns inga Natura-områden på planområdet eller i dess omedelbara närhet. Det närmaste Natura-området, Hurujärvi–Iso Mustajärvi, ligger cirka fyra kilometer från det närmaste vindkraftverket. Riihiranta, som är ett naturskyddsområde på privat mark, ligger i planområdets nordöstra delar. Inga objekt som omfattas av naturskyddsprogram ligger inom planområdet. Det närmaste området som omfattas av ett naturskyddsprogram är Korttojärvi (LVO120282),

2023-12-11

som ingår i programmet för skydd av fågelrika insjöar och havsvikar och ligger precis intill planområdets sydöstra gräns.

4.3 Projektets bakgrund och mål

Syftet med generalplanläggningen för vindkraftsparken är att möjliggöra att vindkraftverk byggs i området. Ingen plan som möjliggör byggande av en vindkraftspark existerar i projektområdet. Byggande av en vindkraftspark förutsätter att man för planeringsområdet utarbetar en delgeneralplan med de rättsverkningar som beskrivs i MBL 77 a §. Delgeneralplanen kan användas som grund för att bevilja ett generalplansenligt bygglov för vindkraftverk i ett vindkraftsområde (tv-område). Generalplanen godkänns av stadsfullmäktige för Torneå.

Planläggningen och förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB) som projektet förutsätter genomförs som ett av MKB-lagen möjliggjort **gemensamt förfarande** (MKBL 5 §, 252/2017), vilket betyder att projektets miljökonsekvenser bedöms i samband med planläggningen (MBL 9 §).

Målet med generalplansplaneringen är att genomföra byggandet av en vindkraftspark och samtidigt ta hänsyn till särdragen i naturmiljön och miljökonsekvenser samt att lindra eventuella skadliga konsekvenser som byggandet kan orsaka. Dessutom är målet med generalplanen att beakta andra markanvändningsbehov som berör området samt mål som bildas när planeringsprocessen framskrider.

TuuliWatti Oy har lämnat en motion om upprättande av en generalplan till Torneå stad, och motionen godkändes av Torneå stads nämnd för tekniska tjänster på ett möte 22.5.2019 § 125 samt av stadsstyrelsen på ett möte 3.6.2019 § 196. Torneå stadsfullmäktige fattade 10.6.2019 § 68 beslutet att inleda arbetet med ändringen av generalplanen för Karhakkamaas vindkraftspark. Torneås stadsstyrelse fattade 2.9.2019 § 255 beslutet att ingå ett avtal Tuuliwatti Oy om inledande av en ändring av Torneå generalplan vad gäller området Karhakkamaa.

Planläggningsavtalet överfördes på begäran av Tuulivoltti Oy och Exilion Tuulihankkeet Ky till Exilion Tuulihankkeet Ky 1.3.2021 (KH § 68). Exilion Tuulihankkeet Ky begärde tillsammans med Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky om tillstånd från Torneå stad att överföra planläggningsavtalet till Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky. Med godkännande från stadsstyrelsen har planläggningsavtalet överförs igen 20.12.2022 (KH § 471).

Torneå stad agerar som planläggningsmyndighet. Planen utarbetas av FCG Finnish Consulting Group Ab och planläggare är arkitekt, TkD Tarja Outila (KH 6.11.2023 § 308).

2023-12-11

Delgeneralplanen för Karhakkamaas vindkraftspark har utarbetats som en rättsverkande generalplan som avses i markanvändnings- och bygglagen 77 a §. Planen kan användas som grund för att bevilja ett generalplansenligt bygglov för vindkraftverk i ett vindkraftsområde (tv-område).

I planförslagsskedet utarbetas två delgeneralplansutkast utifrån de projekialternativ som har presenterats i MKB-beskrivningen.

- **ALT1:** Sammanlagt 48 nya vindkraftverk uppförs på projektområdet. Vindkraftverken har en maximal höjd på 300 meter.
- **ALT2:** 42 nya vindkraftverk uppförs på projektområdet. Vindkraftverken har en maximal höjd på 300 meter.

Vindkraftsparken består av vindkraftverken med grunder och transformatorer samt markkablar och vägar som sammankopplar kraftverken. Planområdets interna kraftöverföring sker genom markkablar och/eller kraftledningar på 110 kV. En ny transformatorstation på 400 kV anläggs för projektets kraftöverföring. Från planområdet byggs en 400 kV-kraftledning till Petäjäskoski transformatorstation. **Delgeneralplanen löser inte den kraftöverföring som befinner sig utanför planområdet.**

Större delen av planområdet bevaras för skogsbruk och har märkts i planen som ett jord- och skogsbruksdominerat område med märkningarna M-1 och EO/M-1. Av planområdet anvisas endast en andel på några procent för byggnation.

Planen anger bestämmelser om vindkraftverkens höjd och byggmetod. Vindkraftverken får ha en maximal höjd på 300 meter över markytan.

I planen anvisas fornminnen med märkningen sm och områden som är viktiga för naturens mångfald med märkningen lu.

Placeringsplaneringen för vindkraftverken utförs som en del av projektplaneringen i startskedet av generalplanläggningen (tv-områden). Vindkraftverkens placering påverkas av naturförhållanden, buller- och skugganalyser samt det minimiavstånd mellan vindkraftverken som krävs för att säkerställa en optimal produktion och som beror på kraftverkstillverkaren. Vindmätningar utförs i området, vars resultat används för att kunna säkerställa en ändamålsenlig placering av vindkraftverken. Den slutliga placeringen av vindkraftverken i tv-områdena fastställs i byggnadstillståndsskedet.

2023-12-11

4.3.1 Målen med planeringen

Planeringens utgångspunkter är de riksomfattande målen för områdesanvändningen, de klimatpolitiska målen och de landskapsmässiga målen som ingår i de landskapsmässiga planerna. Utöver dessa förverkligar generalplaner lokala mål, som bildas av mål från Torneå stad och projektet.

Karhakkamaa vindkraftsprojekt förstärker Finlands energiförsörjning och främjar Finlands självförsörjning inom energi. Målet med Petteri Orpos regeringsprogram (2023) är att Finlands självförsörjning inom energi förstärks på ett hållbart sätt genom att främja övergången till ren energi. Dessutom ökas andelen förnybar energi i energiproduktionen och man främjar åtgärder som gör att man kan avstå från att använda fossila bränslen inom el- och värmeproduktionen senast på 2030-talet.

Målet med projektet är att producera elektricitet för det nationella elnätverket genom vindkraft. Totaleffekten för de planerade vindkraftverken skulle vara cirka 252–480 MW och den uppskattade nettoproduktionen av el ungefär 725-1380 GWh.

Om vindkraftsparken blir verklighet bidrar den på många sätt till sysselsättningen och näringslivet i influensområdet. Genom att öka sysselsättningen och stimulera näringslivet bidrar vindkraftsparken till kommunernas skatteintäkter i form av kommunalskatt, fastighets-skatt och bolagsskatt.

Delgeneralplanen löser inte den kraftöverföring som befinner sig utanför planområdet.

Delgeneralplanen beaktar innehållet i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) 39 §: generalplanen får inte orsaka markägare eller andra rättsinnehavare oskäligen olägenheter. I övrigt behandlas ersättningsfrågor som en separat process från planprocessen (Lagen angående vissa grannelagsförhållanden 13.2.1920/26).

Delgeneralplanen löser inte frågor om miljötillstånd. Ett miljötillstånd behövs om det är möjligt att vindkraftverken orsakar ett sådant oskäligt besvär som avses i lagen angående vissa grannelagsförhållanden. Frågan om tillstånd behandlas av kommunens miljöskyddsmyndighet.

2023-12-11

5 Utgångspunkter för planeringen

5.1 Nuläge i planeringsområdet

Karhakkamaa vindkraftsparks planområde är beläget i Torneå stad, ca 32 kilometer norr om Torneå centrum. Planområdet gränsar i norr mot Ylitornio kommun. Avståndet till Övertorneå centrum är cirka 17 kilometer. Avståndet till Tervola centrum är cirka 28 kilometer och till Tervolas kommungräns är avståndet från planområdets gräns 12 kilometer. Avståndet till Keminmaa kommungräns är ca 21 kilometer och till Pello kommungräns cirka 27 kilometer från gränsen för planområdet. Planområdet ligger ungefär 3,5 km från Torne älv och den svenska gränsen. Avståndet till kusten är cirka 40 kilometer.

Planområdet gränsar i öster mot Palovaarantie. I sydväst gränsar planområdet mot Kitkiäisvaara vindkraftspark. Inom planområdet finns en 400 kV-kraftledning som löper i ost-västlig riktning, och väster om planområdet finns en 110 kV-kraftledning på ca 2 kilometers avstånd från det närmaste kraftverket. Avståndet till järnvägen väster om planområdet är cirka 3,2 kilometer och avståndet till Jokivarrentie är cirka 3,4 kilometer.

Av kraftledningsgatan från planområdet till transformatorstationen i Petäjäskoski ligger 14 km inom Torneå stad, 31 km inom Tervola kommun och 7 km inom Rovaniemi stad. **Planläggningen löser inte den kraftöverföring som ligger utanför planeringsområdet.**

Planområdet och kraftledningsgatan ligger i Nordbottens fjäll- och älvtrakter, nära dess södra gräns. Regionen ingår i övergångszonen för aapamyren i Österbotten och Nordbotten. Planområdet ingår i den mellanboreala växtzonen. Områdets skogar är talldominerade blandskogar av kråkbär-lingontyp och kråkbär-blåbärstyp. Det finns också utdikad torvmark och bergställ inom planområdet.

Planområdet består av skogsbruksmark och det finns ingen åkermark inom området. Floden Martimojoki rinner i den norra-nordöstra delen av planområdet och det finns två små sjöar omgiven av myrmark i den södra delen av planområdet. I planområdets östra del finns ett delvis avvecklat område för torvproduktion.

Alternativen för kraftledningsgatan ligger inom ett skogsbruksområde. Ruttalternativen ligger vid intill den befintliga kraftledningen, antingen på dess norra eller södra sida. Inga åkermarker ligger längs det nordligare ruttalternativet. Längs det sydligare ruttalternativet ligger två små jordbruksskiften. Båda ruttalternativen går igenom ett torvproduktionsområde vid Mustamaanvuoma och det sydliga ruttalternativet tangerar ett torvproduktionsområde vid Keskiaapa. Båda ruttalternativen går över en marktäkt i Pukinselkä.

2023-12-11

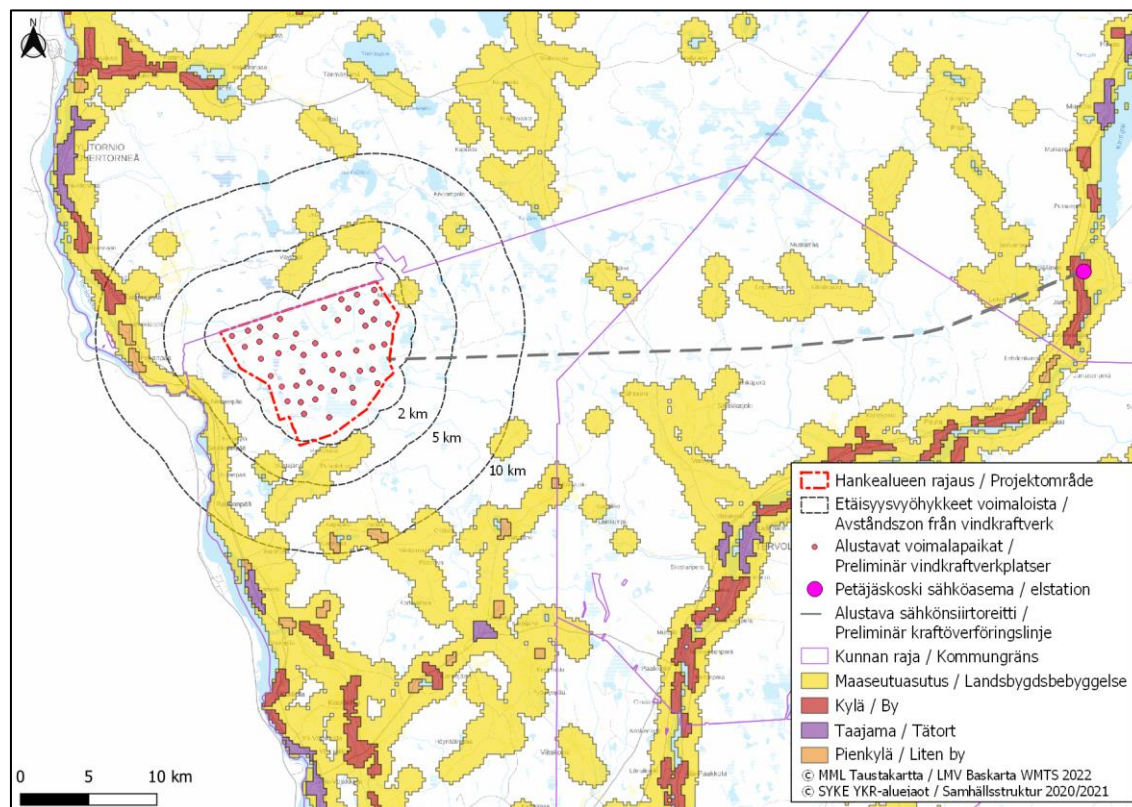
I slutet av 2021 hade Torneå 21 333 invånare. I området omkring planområdet är bebyggelsen huvudsakligen koncentrerad längs Torne älv.

Planområdet och dess närområde består av skogsbruksmark och landsbygd. Det finns inga stora öppna åkermarker inom planområdet eller i dess närhet. Åkermarkerna är istället koncentrerade längs med Torne älv och de största vägarna. Den närmaste tätbebyggelsen finns i Karungi, som närmast cirka 10 kilometer söder om planområdet, och i Övertorneå centrum på cirka 15 kilometers avstånd nordväst om planområdet. På den svenska sidan är de närmaste tätorterna Karungi cirka 12 kilometer söder om planområdet och Hietaniemi cirka 11 kilometer nordväst om planområdet.

Bybosättningen är koncentrerad vid kanterna av åkermarken längs med Torne älv och längs med dess vägar. Under 10 kilometer från de planerade kraftverken ligger ett bybosättningscentrum, Kainuunkylä (7,3 km). De mindre byar som ligger närmast planområdet är Pekanpää (5,9 km) och Poikkilahti (6,2 km), som ligger i Övertorneå, och Länsipää (6,7 km) och Itäpää (7,3 km), som ligger i Torneå. Bebyggelse finns främst väster om planområdet. I Sverige ligger den närmaste bybebyggelsen i Korpikylä, cirka 4 kilometer från planområdet. Andra bykoncentrationer på den svenska sidan är Vitsaniemi, Potila och Päckilä.

På den svenska sidan ligger den närmaste bosättningen vid Torne älv i Korpikylä, cirka 4-5 kilometer från närmaste planerade kraftverk. Även på den svenska sidan finns permanentbostäder och fritidshus främst längs med älven. Det finns 33 bostadshus som ligger mindre än fem kilometer från de planerade kraftverken och 262 bostadshus mellan fem och tio kilometer bort.

2023-12-11

Kuva 4. Samhällsstruktur i närheten av planeringsområdet.

Planområdet kommer huvudsakligen att bevaras för skogsbruk och kan, liksom andra skogsbruksområden, användas för rekreation, bärplockning, svampplockning och naturupplevelser i enlighet med allemansrätten. Delgeneralplanen förhindrar inte bruksformer som baseras på allemansrätten och som är möjliga enligt områdets primära användning. Området för vindkraftsparken kommer inte att inhägnas.

5.2 Riksomfattande mål för områdesanvändning

De riksomfattande målen för områdesanvändningen (RMO) är en del av markanvändnings- och bygglagens planeringssystem för områdesanvändning. Enligt markanvändnings- och bygglagen 24 § ska målen beaktas och deras genomförande främjas i planeringen av ett landskap, kommunernas planläggning och verksamhet som statliga myndigheter utför. Statsrådet fattade beslutet om de riksomfattande målen för områdesanvändningen 14.12.2017. Genom sitt beslut ersätter statsrådet det beslut om de riksomfattande målen för områdesanvändningen som statsrådet fattade år 2000 och reviderade år 2008. Statsrådets beslut trädde i kraft 1.4.2018.

2023-12-11

De riksomfattande målen för områdesanvändningen berör samhällsstruktur, rörlighet, livsmiljöns kvalitet, natur- och kulturarv samt användning av naturresurser och energiförsörjning.

Projektet berörs av de följande giltiga riksomfattande målen för områdesanvändningen:

Fungerande samhällen och hållbar rörelse:

En polycentrisk områdesstruktur som bildar nätverk och grundar sig på goda förbindelser främjas i hela landet, och livskraften och möjligheterna att utnyttja styrkorna i de olika områdena understöds. Förutsättningar skapas för att utveckla närings- och företagsverksamhet samt för att åstadkomma en tillräcklig och mångsidig bostadsproduktion som befolkningsutvecklingen förutsätter.

Förutsättningar skapas för en kolsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen. I de stora stadsregionerna görs samhällsstrukturen mera sammanhängande.

En sund och trygg miljö

Man bereder sig på extrema väderförhållanden och översvämningar samt på verkningarna från klimatförändringen. Nytt byggande placeras utanför områden med översvämningsrisk eller också säkerställs hanteringen av översvämningsriskerna på annat sätt.

Olägenheter för miljön och hälsan som orsakas av buller, vibrationer och dålig luftkvalitet förebyggs.

Ett tillräckligt stort avstånd lämnas mellan verksamheter som orsakar skadliga hälsoeffekter eller olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna eller också hanteras riskerna på annat sätt.

De behov som gäller samhällets övergripande säkerhet beaktas, i synnerhet försvarets och gränsbevakningens behov och för dem säkerställs tillräckliga regionala utvecklingsförutsättningar och verksamhetsmöjligheter.

En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar

Det sörs för att den nationellt värdefulla kulturmiljön och naturarvet värden tryggas.

Bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald främjas.

Det sörs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består.

2023-12-11

Förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin skapas samt ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna främjas. Det sörs för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket samt områden som är viktiga för den samiska kulturen och de samiska näringarna bevaras.

En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar

Man bereder sig på de behov som produktionen av förnybar energi har och på de logistiska lösningar den förutsätter. Vindkraftverken placeras i första hand i enheter som består av flera kraftverk.

De linjedragningar som behövs för kraftledningar och för gasrör för fjärrtransport, vilka har betydelse för den nationella energiförsörjningen, och möjligheterna att realisera dem säkerställs. Vid linjedragningen för kraftledningar utnyttjas i första hand redan befintliga ledningsgator.

5.3 Landskapsplan

5.3.1 Landskapsplanen för Västra Lappland

Märkningar i landskapsplanen och mål inom generalplansområdet

Torneå stad omfattas av gällande landskapsplan för Västra Lappland, som godkändes 26.11.2012 av Lapplands landskapsfullmäktige, fastställdes 19.2.2014 av miljöministeriet och vann laga kraft 11.9.2015 genom ett beslut i Högsta förvaltningsdomstolen. Landskapsplanen för Västra Lappland ersätter den tidigare gällande regionplanen för Västra Lappland. I enlighet med de riksomfattande målen för områdesanvändningen identifierar landskapsplanen de områden som är bäst lämpade för vindkraft, inte bara i kust- och havsområden utan också i inlandsområden. En separat vindkraftsstudie för södra Lappland har utarbetats för landskapsplanen för Västra Lappland.

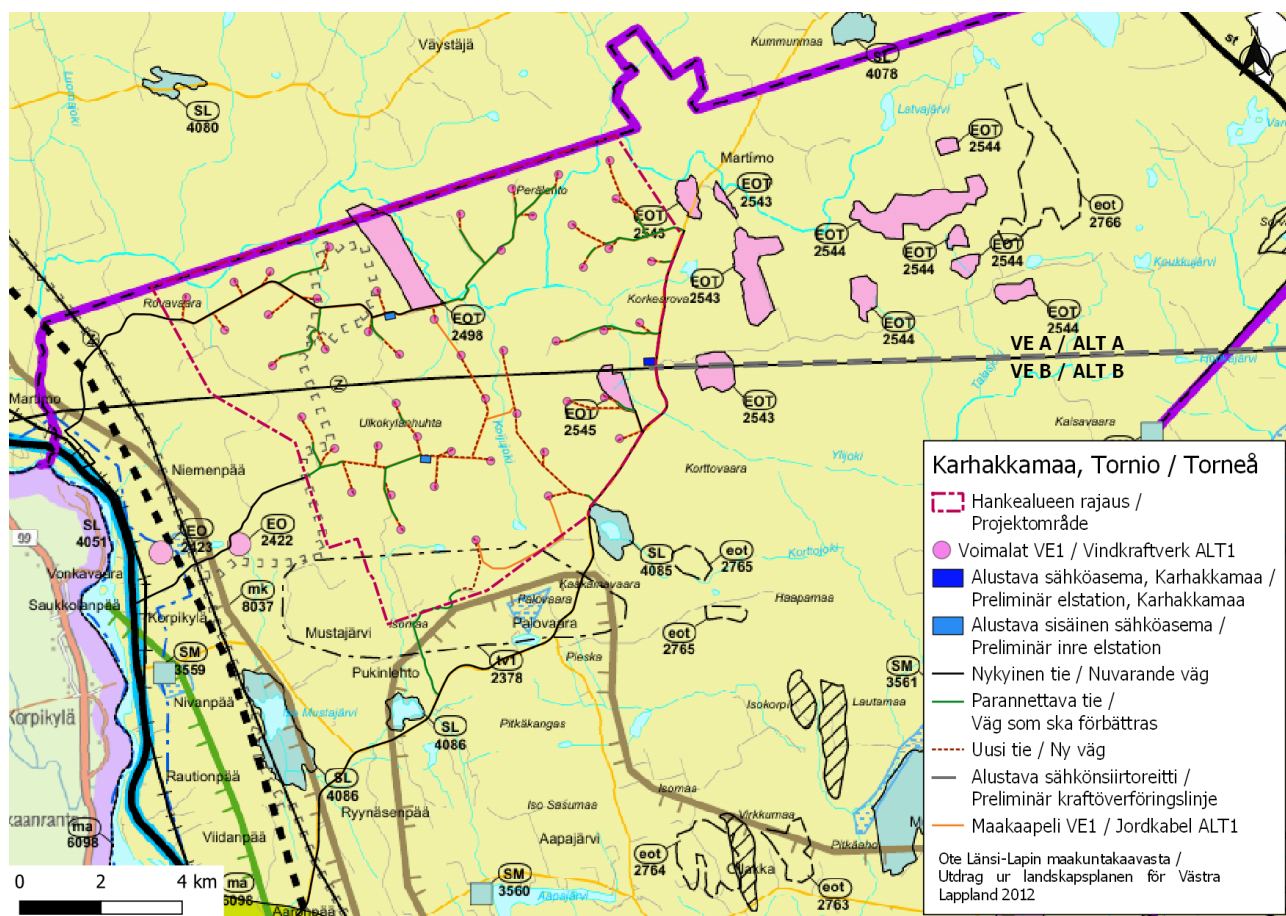
Miljöministeriet bekräftade inte områdena tv 2385 Onkalo, tv 2386 Uusikangas-Mustaniemi, tv 2390 Reväsvaara och tv 2391 Isomuttivaara, som hade anvisats för vindkraft i landskapsplanen för Västra Lappland, och inte heller området tv1 2380 Viisavaara som är lämpligt för planering av vindkraft, då dessa strider mot markanvändnings- och bygglagen 28 §. I motiveringen till miljöministeriets beslut anförts bl.a. att man i planbestämmelserna för vindkraftverksområdet och planering av vindkraft i landskapsplanen inte har tagit hänsyn till bevarandet av landskapsvärden inom nationellt värdefulla landskapsområden genom mer detaljerade planbestämmelser. Miljöministeriet bekräftade inte heller de havsområden för vind-

2023-12-11

kraft som anvisats i förslaget till landskapsplanen för Västra Lappland då det saknas tillräckligt underlag (MBL 9 §). Den gamla vindkraftslandskapsplanen för havs- och kusttrakterna i Lappland som fastställdes 2004 fortsätter att gälla i havsområden.

Planområdet för Karhakkamaa vindkraftspark har i landskapsplanen i huvudsak anvisats som jord- och skogsbruksdominerat område (M). Den södra delen av planområdet har anvisats som ett lämpligt område för planering av vindkraft (tv1 2378). Inom planområdet finns också två områden som är betecknade som torvuttagsområden (Jokivuoma EOT 2498 och Levjänskä EOT 2545). Det går en kraftledning genom planområdet i en öst-västlig riktning.

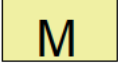
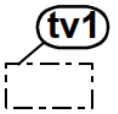
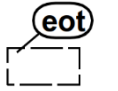
Planområdet gränsar i sydost till ett naturreservat som anges i landskapsplanen (SL 4085). Söder och väster om planområdet finns det ett fokusområde som anvisats för landsbygdsutveckling, Liakka – Kainuunkylä (mk 8037). Sydväst om planområdet finns turistattraktionsområdet Kukkolankoski – Matkakoski (mv 8414), som är ett fokusområde för utveckling av turism och rekreation. I norr gränsar planområdet till den gräns för renbeteslagsområdet som sammanfaller med kommungränsen.

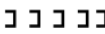
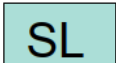
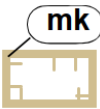
Kuva 5. Utdrag ur landskapsplanen för Västra Lappland (planutkast ALT1 inpassad i bilden).

2023-12-11

Influensområdet för Karhakkamaa vindkraftspark berörs i landskapsplanen för Västra Lappland av de följande bestämmelserna:

	JORD- OCH SKOGSBRUKSDOMINERAT OMRÅDE Märkningen avser områden som främst är avsedda för jord- och skogsbruk och som också kan användas för andra ändamål om det inte stör det huvudsakliga användningsändamålet.
	LÄMPLIGT OMRÅDE FÖR PLANERING AV VINDKRAFT Vindkraftverk ska koncentreras i grupper av flera vindkraftverk och så nära varandra som möjligt med tanke på energiproduktionens effektivitet. Planeringsbestämmelse: ”Vindkraftverk ska koncentreras i grupper av flera vindkraftverk och så nära varandra som möjligt med tanke på energiproduktionens effektivitet. Inom ett renskötselområde ska man vid planeringen av området ta hänsyn till områdets förutsättningar för renskötsel.” Palovaara-Kaakamavaara-Korkkovaara (tv-1 2378) har anvisats för projektområdet.
	TORVTÄKT Märkningen avser områden med torvproduktion. Planeringsbestämmelse: ”Vid planeringen av efterbruket av ett torvproduktionsområde som ligger inom ett renskötselområde ska man sträva efter att trygga förutsättningarna för renskötsel i området.” De följande områdena för torvproduktion ligger inom projektområdet (Beskrivning av landskapsplanen för Västra Lappland s. 146). Jokivuoma (EOT 2498) Leväjänkkä (EOT 2545)
	LÄMPLIGT OMRÅDE FÖR PLANERING AV TORVPRODUKTION (EOT) Märkningen avser ett område med undersökta torvtillgångar. Planeringsbestämmelse: ”Myrar som redan är utdikade, myrar vars naturtillstånd har förändrats på ett väsentligt sätt eller uppodlade kärr som har tagits ur bruk kan användas som torvtäkter. Myrarnas naturliga delar eller delar som liknar myrars naturtillstånd ska lämnas utanför produktionen. Vid planeringen och schemaläggningen av torvtäkters ibruktagande ska man beakta

2023-12-11

	produktionsområdenas samverkansseffekt med vattendrag och grundvatten. Vid planering av torvproduktion ska man beakta verksamhetens inverkan på vattendragen och grundvattennet nedströms samt försöka lindra skadliga konsekvenser. ”Vid planeringen av efterbruket av ett torvproduktionsområde som ligger inom ett renskötseleområde ska man trygga förutsättningarna för renskötsel i området.”
	KRAFTLEDNING
	SNÖSKOTERLED
	NATURSKYDDSSOMRÅDE/-OBJEKT Märkningen avser områden eller objekt som enligt naturlagen är skyddade eller avsedda för att skyddas.
	FOKUSOMRÅDE FÖR LANDSBYGDSUTVECKLING Märkningen avser landsbygdszoner som är föremål för regionmässiga utvecklingsbehov och samordnandet av dessa. Planeringsbestämmelse: ”Vad gäller landsbygds näringar, tjänster, bosättning och kulturmiljö ska man inom området bevara och utveckla dem på ett mångsidigt sätt. Placeringen av permanent bosättning ska främjas genom att komplettera den befintliga strukturen.”
	TURISTATTRAKTIONSSOMRÅDE, FOKUSOMRÅDE FÖR UTVECKLING AV TURISM OCH REKREATION Märkningen avser zoner för turism och rekreation som är föremål för regionmässiga utvecklingsbehov och samordnandet av dessa. Planeringsbestämmelse: ”Vad gäller resetjänstobjekt, landskapsturism, tjänster och ruttnätverk ska området utvecklas som en samverkande enhet som sammanpassas med områdets huvudändamål. Kulturarvs-, landskaps- och naturvärden ska vårdas som attraktionsfaktorer för turism.”
	GRÄNS TILL RENSKÖTSELOMRÅDE Märkningen visar placeringen av renskötseleområdets gräns i Lappland.
	Planbestämmelser som berör hela landskapsplanområdet:

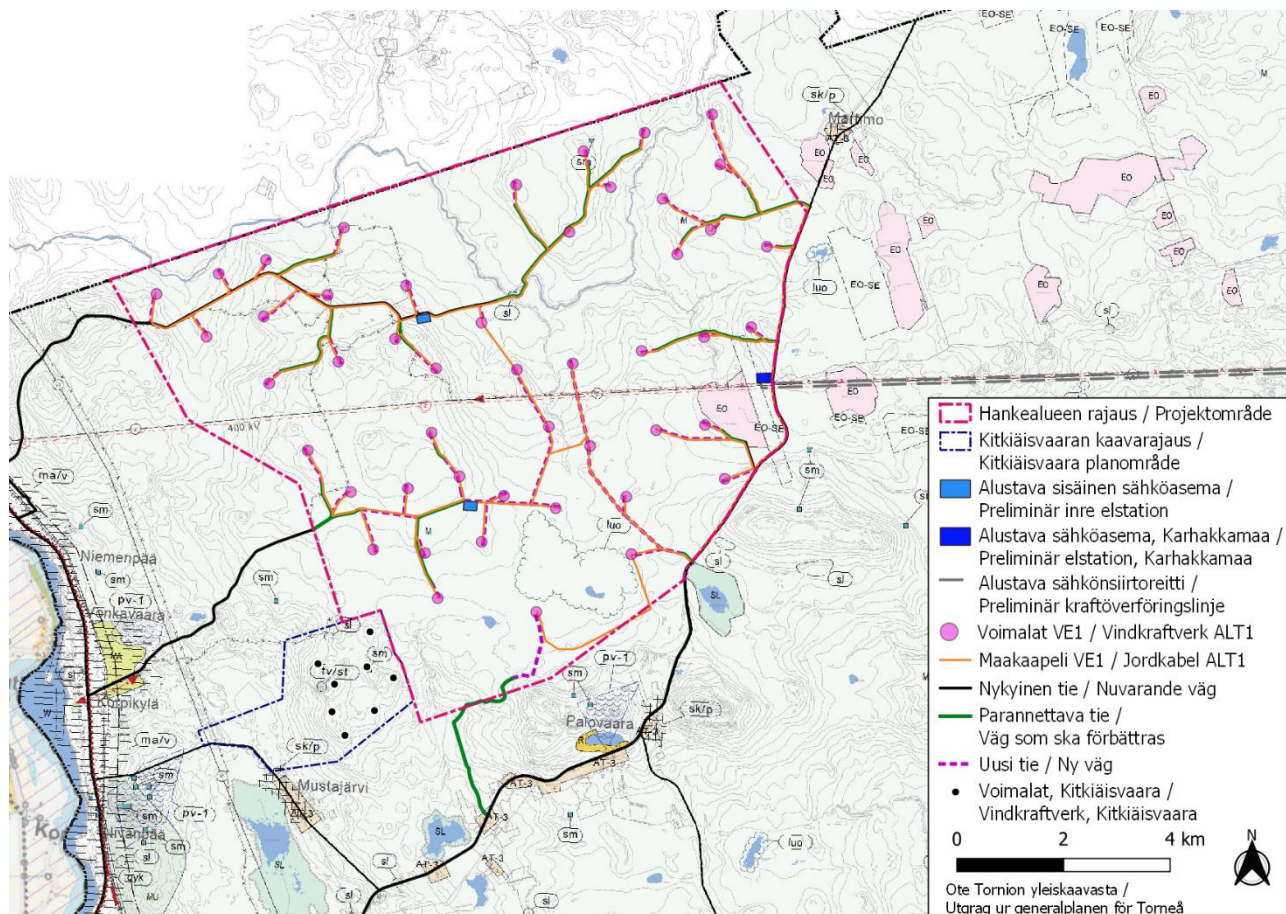
2023-12-11

	<i>Planering av markanvändning måste ta hänsyn till värdefulla naturmiljöer, värdefulla landskapsområden och byggda kulturmiljöer samt särskilt uppmärksamma kvaliteten på den byggda miljön.</i> <i>På goda, enhetliga eller landskapsmässigt viktiga åkermarker får inte placering av byggnation som är kopplat till annat än jord- och skogsbruk planeras, om de inte i en mer detaljerad plan har anvisats som lämpliga för byggnation.</i> <i>Vindkraftverk ska koncentreras i grupper av flera vindkraftverk. Kommunens planläggning och annan planering av områdesanvändning måste ta hänsyn till vindkraftens konsekvenser för landskap, bosättning, fritidsbosättning, fågelliv och övrigt djurliv, natur och kulturarv samt lindra skadliga konsekvenser.</i> <i>Planeringen av vindkraftverk och andra höga strukturer ska ta hänsyn till höjdbegränsningarna på flyghinder.</i> <i>Kommunens planläggning och annan planering av områdesanvändning ska reda ut och ta hänsyn till vindkraftverkens konsekvenser för luftövervakningsradar och försvarsmaktens radioförbindelser samt be om ett utlåtande från försvarsmakten om ärendet.</i>
--	---

5.4 Generalplaner

Planområdet omfattas av den gällande **generalplanen 2021 för Torneå**, godkänd av stadsfullmäktige 14.12.2009 (103 §). Generalplanen vann laga kraft 16.12.2010. När delgeneralplanen för Karhakkamaas vindkraftspark har vunnit laga kraft häver den Torneås generalplan 2021 inom sitt område.

2023-12-11

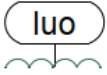
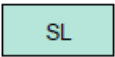
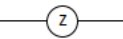
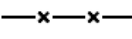
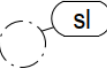

Kuva 6. Utdrag ur Torneå generalplan 2021 (planutkast ALT1 inpassad i bilden).

Planeringsområdet berörs av följande märkningar och bestämmelser i Torneås generalplan:

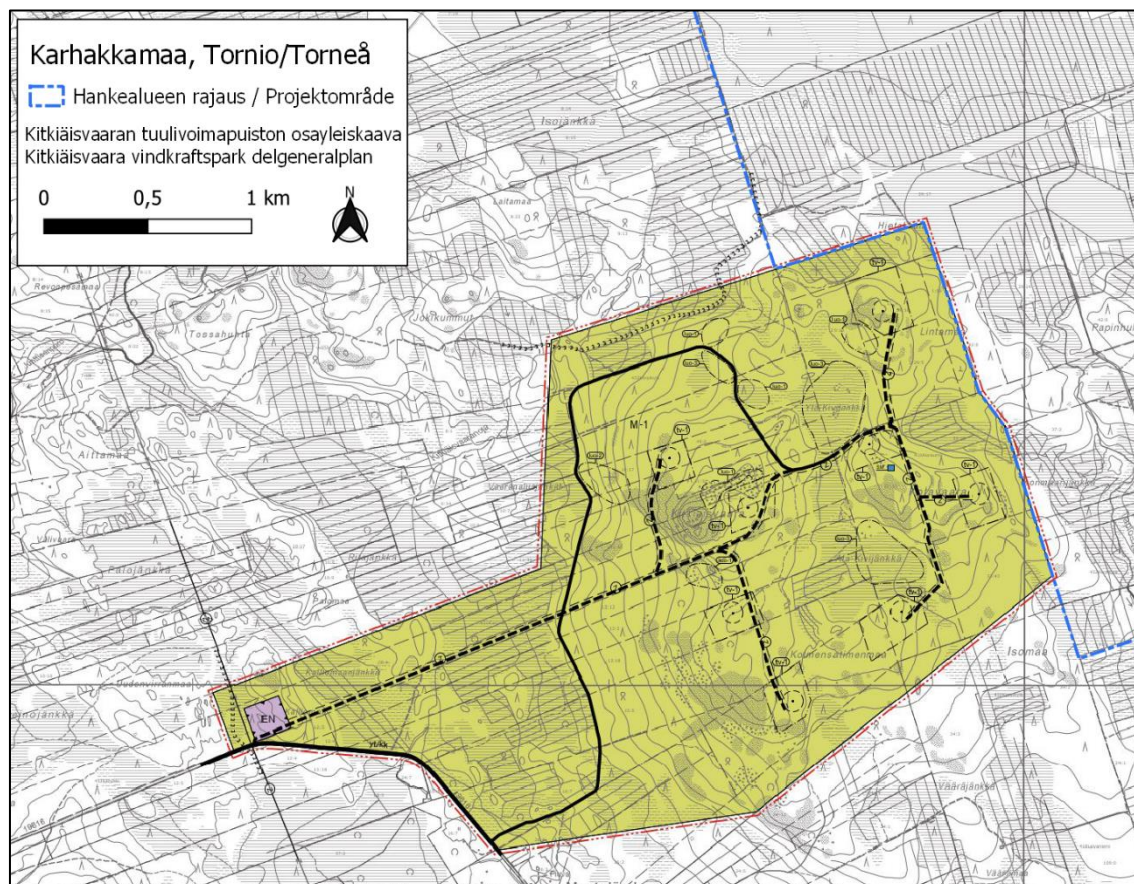
	JORD- OCH SKOGSBRUKSDOMINERAT OMRÅDE Vi vill att områdena främst används för jord- och skogsbruksproduktion. Därför föreskriver vi att man i området tillåter byggande som är kopplat till jord- och skogsbruk samt glest bostadsbyggande. Byggplatsens areal ska vara minst en hektar. Byggande som inte är kopplat till jordbruk är förbjudet på åkrar. Nybyggande ska placeras vid öppna områden intill existerande lokalcen-traler eller inom övergångszonen för en åker.
	OMRÅDE FÖR MARKTÄKT Karungi fyllitbrott, Kalkkimaas stenbrott, Kehäkangas stenbrottsområden, torvproduktionsområden, grustäcker, Laivakangas
	OMRÅDE SOM UNDERSÖKS FÖR MARKTÄKT

2023-12-11

	Ett område som undersöks som ett möjligt område för marktäkt. Förändringar i den omgivande markanvändningen studeras i samband med mer noggrannare utredningar.
	OMRÅDE SOM ÄR SÄRSKILT VIKTIGT FÖR NATURENS MÅNGFALD Särskilda livsmiljöer i fokusområdet om enligt skogslagen är särskilt värdefulla vad gäller fågellivet och andra områden som är särskilt viktiga för naturens mångfald. Planer och åtgärder som berör området måste utföras på ett sätt som inte skadar naturvärdena i dessa områden onödigt mycket.
	NATURSKYDD SOMRÅDE Ett naturskyddsområde som har inrättats eller ska inrättas med naturskyddslagen som grund. Därför förevisar vi med MBL 41.2 § som grund att man i området inte får utföra sådana åtgärder som kan orsaka skada för områdets skyddsvärden.
	KRAFTLEDNING 400 kV
	ANSLUTNINGSBEHOV FÖR KRAFTLEDNING
	SNÖSKOTERLED
	ANSLUTNINGSBEHOV FÖR SNÖSKOTERLED
	OMRÅDE DÄR SKYDDADE ELLER NÄRA HOTADE VÄXT- ELLER DJURARTER FÖREKOMMER Ett område där en skyddad, utrotningshotad eller nära hotad art förekommer. Vi föreskriver med MBL 41.2 § som grund att miljön omkring förekomstområdet ska bevaras eller upprätthållas som gynnsamt för arten.
	FORMINNE SOM SKA SKYDDAS Området omfattar ett fast fornminnesområde eller -objekt som skyddas enligt fornminneslagen (295/63). Enligt fornminneslagen får området inte utgrävas, överhållas, ändras, skadas, borttagas eller på annat sätt rubbas. Åtgärder och planer som berör området måste förhandlas med Museiverket. Objekten har katalogiserats i en bilaga till beskrivningen av generalplanen.

2023-12-11

Planområdet gränsar i sydväst mot **delgeneralplanen för Kitkiäisvaara vindkraftspark**, som godkändes 29.10.2012 72 § av Torneå stadsfullmäktige. Området Karhakkamaa gränsar till det jordbruks- och skogsbruksområde som anges i Kitkiäisvaaras delgeneralplan.

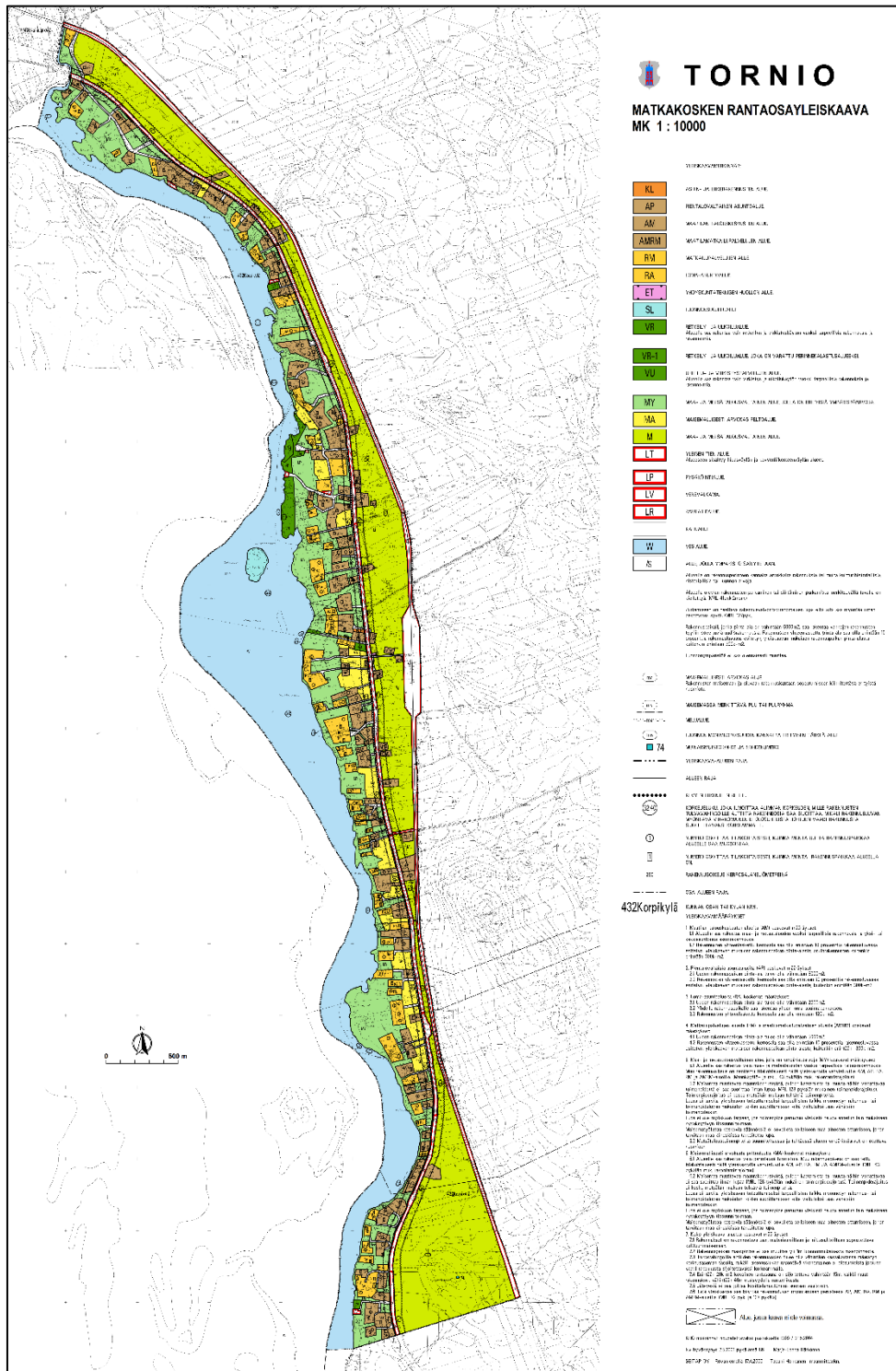

Kuva 7. Delgeneralplanen för Kitkiäisvaara vindkraftspark.

Den näst närmaste planen som berör vindkraftsparken är **delgeneralplanen för Reväsvaara vindkraftspark**, som ligger cirka 8,5 kilometer från planområdets gräns i Övertorneå kommun. Arbetet angående beredningsmaterialet för Reväsvaara delgeneralplan för vindkraft inleddes hösten 2020 och färdigställdes våren 2021. Delgeneralplanen befinner sig i förslagsfasen. Planens utkastsmaterial, plankarta och -beskrivning med bilagor har funnits för påseende 28.6.2023–1.9.2023 (Övertorneå kommuns webbplats: <https://ylitornio.fi/kunta-info/projektit/revasvaaran-tuulivoimahanke-2/>).

2023-12-11

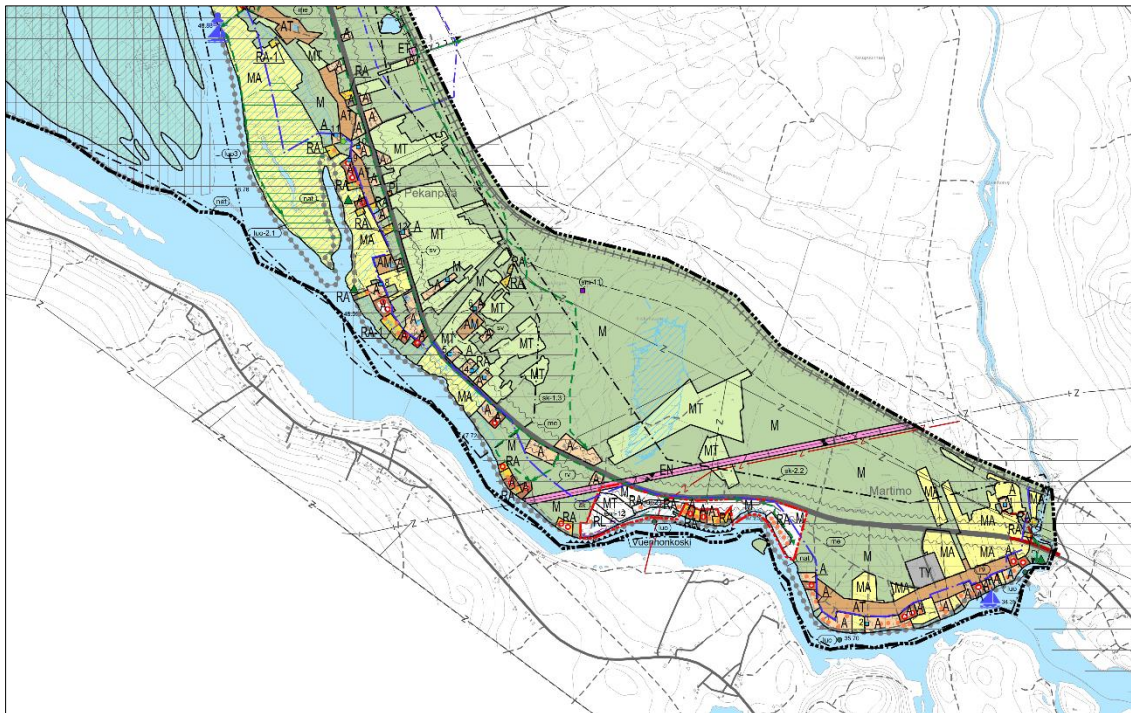
Matkakoski stranddelgeneralplan ligger som närmast cirka 3,5 km från den planerade vindkraftsparken och cirka 5 kilometer från de planerade kraftverken. Strändelgeneralplanen godkändes 2001 och vann laga kraft 2004.

2023-12-11

Kuva 8. Matkakosken rantaosayleiskaava.

Övertorneå kommunfullmäktige godkände 22.6.2020 13 § av **delgeneralplanen för Torne älv**, med ett avstånd på minst cirka 4 kilometer till vindkraftsparken och cirka 5,5 kilometer till de närmaste planerade kraftverken.

Kuva 9. Utdrag ur delgeneralplanen för Torne älv, planens södra del.

5.5 Detaljplaner

Det finns inga gällande detaljplaner i planområdet eller längs med kraftledningsgatan. De närmaste områdena med detaljplan är:

Törmä stranddetaljplan ligger inom området för delgeneralplanen för Torne älv, som närmast cirka 5,2 kilometer från planområdets gräns.

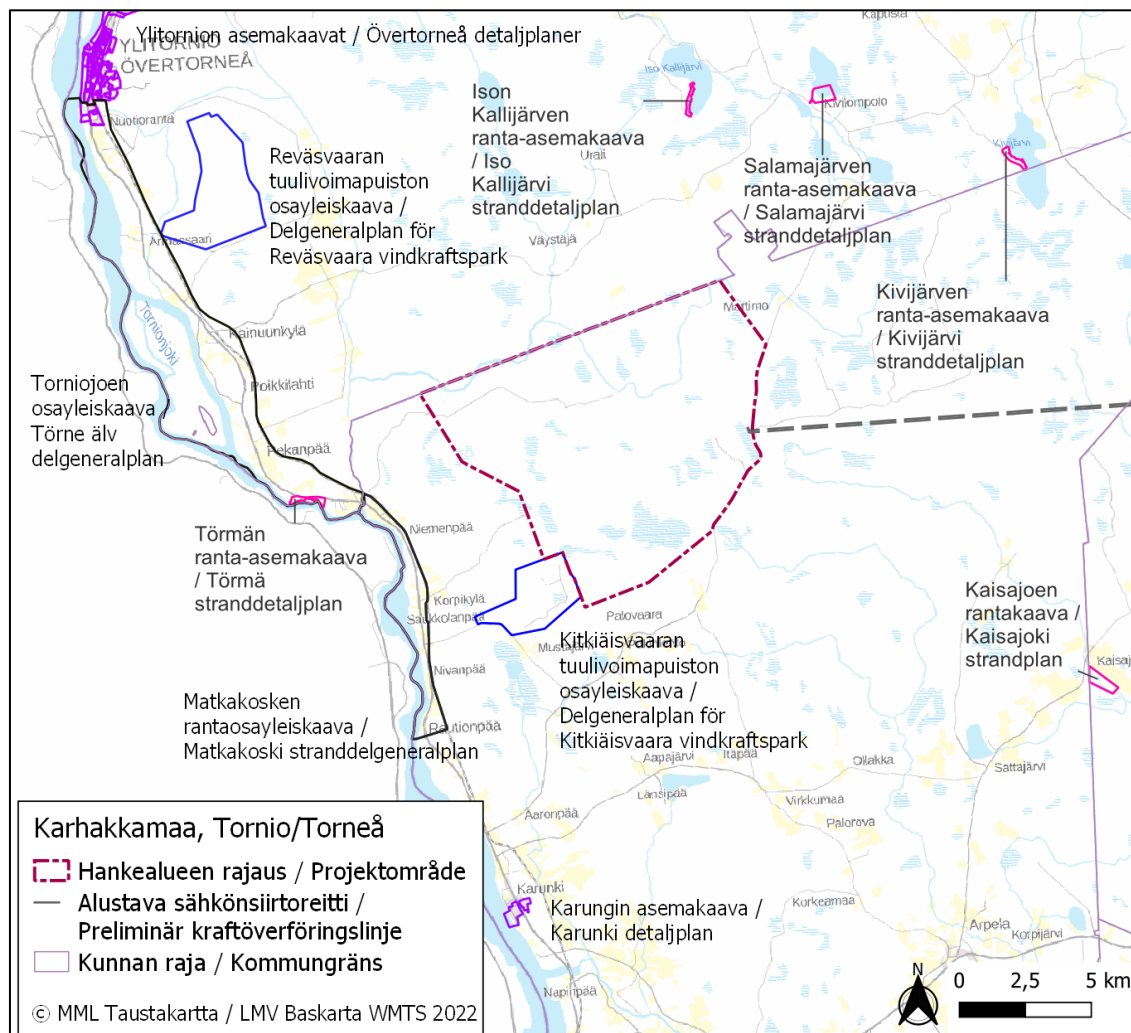
Iso Kallijärvis stranddetaljplan ligger norr om planområdet, som närmast cirka 6,3 kilometer från planområdet.

Kivijärvis stranddetaljplan ligger sydöst om planområdet, som närmast cirka 11,5 kilometer från planområdets gräns.

Karungis detaljplan ligger cirka 13,5 kilometer från kraftverken.

2023-12-11

Strandplanen för Kaisajoki i Tervola ligger 15 km från planområdet och detaljplanen för Övertorneå centrum ligger 15,9 kilometer från planområdet.

Kuva 10. Placering av generalplaner och detaljplaner i planområdets miljö.

2023-12-11

5.6 Markägande

De aktuella markområdena för vindkraftsparken ägs av Torneå stad samt av privata markägare. Den projektansvarige har upprättat avtal om markhyra med markägarna inom vindkraftsparksområdet.

6 Utredningar och konsekvensbedömning

Projektet har utfört en helhetsutredning av projektets konsekvenser för människor, natur, miljöns kvalitet och tillstånd, markanvändningen och naturresurser samt växelverkan mellan dessa faktorer.

Utredningarna och konsekvensbedömningen som utförts i projektet ligger som grund för generalplanläggningen. Syftet med att studera konsekvenser är att redan under planeringstiden få information om betydelsen av planeringslösningar och därmed förbättra kvaliteten på den slutliga planen. Utredningen av konsekvenser är baserad på befintliga grunduppgifter och utredningar i området, terrängbesök som utförts i området, kartundersökningar och utförda modelleringar. Den är också baserad på källinformation, utlåtanden och anmärkningar från intressenter samt på analyser av egenskaperna som ändrar miljön i planerna som utarbetas.

6.1 Konsekvensbedömning

Programmet för deltagande och bedömning uppdateras under hela projektets gång. Med samrådet (5.8–5.10.2020) som grund har utredningarna som berör området preciserats med följande utredningar:

- Effekterna på landskapet och kulturmiljön har bedömts. En siktområdesanalys och översiktsbilder av båda projektalternativen har utarbetats som stöd för bedömningen av landskapskonsekvenser.
- Konsekvenserna för Unescos världsarv har år 2023 studerats av Ramboll i utredningen HIA Projektets konsekvenser för Struves meridianbåge. (Ramboll 2023)
- Konsekvenserna för människors näring har bedömts med hjälp av en turismundersökning och en intervju av aktörer inom turism i februari–mars 2022. Konsekvenserna för rennäringen har också bedömts.
- Projektet genomförde en invånarenkät om människors levnadsförhållanden och trivsel sommaren 2021. Projektets konsekvenser för jakten har också bedömts. MKB-beskrivningen har också bedömt projektets konsekvenser för fastigheternas värde.

2023-12-11

Studier som berör området

Separata studier har utarbetats som stöd för bedömningen av miljökonsekvenser i projektet:

- Arkeologisk inventering inom området för vindkraftsparken och längs linjedragningen för kraftledning (8/2021, Keski-Pohjanmaan ArkeologiaPalvelu)
- Invånarenkät (7/2021, FCG Finnish Consulting Group)
- Buller- och skuggmodeller (7/2021, FCG Finnish Consulting Group Ab)
- Fotomontage och siktområdesanalys (6/2022, FCG)
- Turistutredning, intervjuer med aktörer inom turism 2–3/2022, sammanfattning i kapitel 21.
- HIA Projektets konsekvenser för Struves meridianbåge (Ramboll 2023)

Naturstudier som utarbetades under fältsäsongerna 2019 och 2020:

- flyttundersökning, 16 fältarbetsdagar
- häckningsundersökning, 10 fältarbetsdagar
- dagrovfågelundersökning, 10 fältarbetsdagar
- kartläggning av ugglor, 6 nätter
- kartläggning av hönsfåglar, 6 fältarbetsdagar
- åkergrödeundersökning, samtidigt som kartläggningen av hönsfåglar och biotoper
- fladdermuskartläggning, aktiv uppföljning, 9 nätter
- växtlighets- och biotopundersökning, 11 fältarbetsdagar

6.2 Beaktan för utlåtandet om programmet för deltagande och bedömning av generalplanen och programmet för miljökonsekvensbedömning

Enligt utlåtandet från kontaktmyndigheten var projektbeskrivningen i programmet för deltagande och bedömning av generalplanen och programmet för miljökonsekvensbedömning bristfällig vad gäller kraftledningen. Beskrivningen av kraftledningen kompletteras i plan- och bedömningsbeskrivningen. Också bredden på kraftledningsöppningen korrigeras i enlighet med utlåtandet från Fingrid och konsekvenserna bedöms i enlighet med den bredare kraftledningsgatan.

Situationen hos andra projekt granskas när plan- och bedömningsbeskrivningarna utarbetas och en konsekvensbedömning utförs med de projekt, där man bedömer att samverkans effekter kan förekomma.

Vindkraftverksplaceringen i projektets maximalalternativ har granskats utifrån erhållen respons från Torne älvdal och längre bort från riksgränsen. Ett mindre projektalternativ ALT2,

2023-12-11

där avståndet till älvdalen och bebyggelsen har ökat ytterligare, har skapats i MKB-beskrivningen.

De närmaste vindkraftverken i det mer vidsträckta alternativet ligger över 4,6 km från bebyggelsen i Mustajärvi och i det mindre alternativet över 5 km.

Granskningen av kraftledningens alternativ har också preciserats. Fingrid har anvisat Petäjäskoski transformatorstation som anslutningspunkt för kraftledningen i PDB/MKB-planeringsskedet. Anslutningskapaciteten hos andra transformatorstationer som ligger närmare Karhakkamaa klarar inte av att ta emot elproduktionen från Karhakkamaa. Grunderna preciseras i plan- och bedömningsbeskrivningen.

En Natura-bedömning har utarbetats för Natura-området Kivimaan lehdot. Vad gäller andra Natura-områden som nära vindkraftsparken har en behovsprövning gällande Natura-bedömning utarbetats. Bedömningarna presenteras i samband med plan- och bedömningsbeskrivningen och man ber om utlåtanden om dessa.

Söder om Kätkävaara ligger en liten del av rutten för den planerade kraftledningen ligger inom ett område som förvaltas av Forststyrelsen. En förhandling som avses i renskötsellagen 53 § har anordnats.

De riksomfattande målen för områdesanvändningen har preciserats i enlighet med utlåtandet från kontaktmyndigheten. Konsekvenserna som genomförandet av projektet har för genomförandet av de riksomfattande målen för områdesanvändningen bedöms i plan- och bedömningsbeskrivningen.

Vindkraftverken och kraftledningen placeras på ett sätt som gör att inget behov för ett miljötillstånd bildas. De tillstånd som projektet kräver kontrolleras och uppdateras i bedömningsbeskrivningen.

En invånarenkät utfördes före plan- och bedömningsbeskrivningen offentliggjordes. Invånarenkäten tog också hänsyn till hushållen i kraftledningens närområden och till ägare av fritidshus. Kraftledningens konsekvenser bedöms för varje område i beskrivningen av miljökonsekvenser.

Bullermodelleringar har utförts i enlighet med miljöministeriets anvisning "Modellering av vindkraftsbuller (2/2014)" för alla alternativ för genomförande och de rapporteras i en separat rapport. Konsekvenserna har utvärderats i plan- och bedömningsbeskrivningarna. Bullermodelleringarna och konsekvensbedömningarna har utförts av en behörig bullerexpert. Buller- och skuggmodelleringarna har beaktat vindkraftverken i Kitkiäisvaara. Flyghinderljusen ändrar färg till röd när det är mörkt. Ett fotomontage har skapats för båda alternativen.

2023-12-11

Potentialen för förekomst av sur sulfatjord och de eventuella konsekvenserna för yt- och grundvatten har utvärderats i plan- och bedömningsbeskrivningarna. Åtgärder för att lindra och förebygga skadliga konsekvenser presenteras per område.

Källorna i planeringsområdet har inventerats i samband med en naturstudie och man anvisar inte strukturer för vindkraftverken, vägnätverket eller kraftledningen i närheten av källorna.

Konsekvenserna som byggandet av kraftledningen har för området med en geologiskt värdefull formation bedöms i plan- och bedömningsbeskrivningarna.

Klimatkonsekvenserna bedöms i plan- och bedömningsbeskrivningarna.

Arealen på den markyta som avlägsnas från användning för skogsbruk beräknas och minskningens klimatkonsekvenser bedöms. De nyaste studierna om klimatkonsekvenser beaktas när man utför bedömningar.

Placeringen av vindkraftverk har beaktat de områden som har högt fågelvärde. De konsekvenser som alternativen har för fågellivet bedöms i beskrivningarna. Ett förslag på en övervakningsplan för fågelkonsekvenser inkluderas i plan- och bedömningsbeskrivningarna.

Fiskgjusen som häckar i området försågs med en satellitsändare hösten 2020. Under sin flytt söderut miste fiskgjusen livet i Serbien i november på grund av elledningarna vid en elektrifierad järnväg intill en fiskodling. En örnkontroll utförs i projektet för Reväsvaara.

Resultaten från flyttfågelstudierna rapporteras i en naturutredningsrapport och konsekvenserna bedöms i plan- och bedömningsbeskrivningarna.

Material från dataportalen Laji.fi har använts och man har studerats platser där potentiellt värdefulla arter kan förekomma genom terrängstudier. Natur- och fågelundersökningarna rapporteras i en separat rapport och konsekvenserna har utvärderats i plan- och bedömningsbeskrivningarna. Plan- och bedömningsbeskrivningarna presenterar värdefulla objekt på ett tillräckligt noggrant kartbotten och vad gäller kraftledningen på bifogade kartor. Konsekvenserna som alternativen för kraftledningsgatan har för naturskyddsområden och områden som är föremål för naturskyddsprogram har bedömts och de jämförs i bedömningsbeskrivningen.

Konsekvenserna för de Natura-områden som ligger nära vindkraftsparken och för objekt med högt fågelvärde bedöms.

Vindkraftverken har flyttats längre bort från bebyggelsen. I granskningen av alternativ bedöms alternativens konsekvenser för landskapet inom ett omfattande område. Vindkraftverken placeras enligt anvisningar från Trafikledsverket med ett tillräckligt avstånd från allmänna vägar. Vid bedömningen av trafikkonsekvenser har man beaktat att kraftledningen

2023-12-11

korsar järnvägen. I kraftledningens noggrannare fortsatta planering beaktas placeringen av stolpar i närheten av landsvägarna.

Konsekvenserna för materiella tillgångar bedöms i plan- och bedömningsbeskrivningarna. Placeringen av vindkraftverk har också preciserats på ett sätt som gör att det finns en direkt siktlinje mellan triangelmätpunkterna i Struves meridianbåge, utan vindkraftverk som hindrar sikten.

En arkeologisk inventering täcker förutom platserna för vindkraftverken också ett mer omfattande område. Områdena som har undersökts visas på en karta i rapporten över den arkeologiska inventeringen.

Landskapsmässigt värdefulla områden har beaktats på båda sidorna av riksgränsen. Beskrivningen av landskapet nuläge har kompletterats med en beskrivning av landskapets struktur. Fotomontage över utsikterna när det är mörkt har också utarbetats. Kraftledningens landskapskonsekvenser har också bedömts och man har beaktat samverkanseffekterna. Också landskapskonsekvenserna som demonteringen av vindkraftverken orsakar har bedömts.

En 3D-modell över vindkraftverkens placering har utarbetats som stöd för bedömningen av landskapskonsekvenser. Landskapskonsekvenserna har bedömts för varje objekt. Konsekvensbedömningen har beaktat befintliga vindkraftverk och andra vindkraftsprojekt från ett avstånd där man uppskattar att samverkanseffekter kan uppstå.

Mängden jordmaterial som behövs för byggandet av projektet bedöms i plan- och bedömningsbeskrivningarna för varje alternativ. Transportmängderna utvärderas i trafikkonsekvenserna.

Projektets mer omfattande alternativ inkluderar 48 vindkraftverk. En begäran om ett yttrande från försvarsmakten har lämnats in med detta antal vindkraftverk. Ett positivt yttrande har erhållits.

Konsekvenserna för kommunikationsförbindelser har utvärderats i plan- och bedömningsbeskrivningarna och metoder för att avlägsna eventuella störningar har presenterats.

Konsekvenserna för levnadsförhållanden och näringar bedöms särskilt ur turismens perspektiv.

Ett samråd med svenska medborgare anordnas också i planförslagsfasen. Listan på intressenter har kompletterats med inkommen respons som grund och vad gäller kraftledningens intressenter.

2023-12-11

6.3 Beskrivning av det gemensamma förfarandet

6.4 Lagstiftning

I 5 § MKB-lagen stadgas följande om bedömning av miljökonsekvenser genom ett förfarande enligt någon annan lag:

”Miljökonsekvensbedömning av ett i 3 § 1 och 2 mom. avsett projekt eller en ändring av ett redan genomfört projekt kan utföras genom ett förfarande enligt 3 kap. i denna lag, i samband med utarbetandet av en plan på det sätt som föreskrivs i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller i ett förfarande enligt någon annan lag på det sätt som föreskrivs separat om detta. Om en miljökonsekvensbedömning görs i ett förfarande enligt någon annan lag, ska konsekvenserna utredas på det sätt som avses i 15–21, 23 och 24 § i denna lag.”

2023-12-11

19 § markanvändnings- och bygglagen stadgas följande om miljökonsekvensbedömningen i samband med planläggning:

”En plan ska grunda sig på planering som omfattar bedömning av de betydande konsekvenserna av planen och på sådana undersökningar och utredningar som planeringen kräver. När planens konsekvenser utreds ska planens uppgift och syfte beaktas.

När en plan utarbetas ska miljökonsekvenserna, inklusive de samhällsekonomiska, sociala och kulturella konsekvenserna, samt övriga konsekvenser av planen och av undersökta alternativ utredas i behövlig omfattning. Utredningarna ska omfatta hela det område där planen kan tänkas ha väsentliga konsekvenser.

När en plan utarbetas för genomförandet av ett projekt som avses i 3 § i lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) kan miljökonsekvenserna av projektet bedömas i samband med planläggningen i stället för i det förfarande som avses i 3 kap. Den projektansvarige ska då överlämna de uppgifter som avses i 16 och 19 § i den lagen till den myndighet som ansvarar för utarbetandet av planen. Kontaktmyndigheten ska försäkra sig om att miljökonsekvensbedömningen är tillräcklig och sammanställa en motiverad slutsats enligt lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.”

De utredningar och dokument och den kommunikation som utgör en del av det gemensamma förfarandet ska uppfyller kraven i både

- Markanvändnings- och bygglagen (MBL 9 §)
- Markanvändnings- och byggförordningen (MBF 1 §, MBF 17 §, MBF 30 a §, MBF 30 b §, MBF 32 §),
- MKB-lagen (MKBL 5 §, MKBL 18 §, MKBL 23 §) och
- kraven i MKB-förordningen (MKBF 3 §, MKBF 4 §).

Planläggningsarbetet bildar stommen i det gemensamma förfarandet. Ansvarig kommunal planläggningsmyndighet leder processen. Den projektansvarige upprättar MKB-programmet och MKB-beskrivningen. Kontaktmyndigheten utvärderar huruvida miljökonsekvensbedömningen är tillräcklig. Planläggaren ansvarar för allt som har med hörande att göra. Förfarandet resulterar i såväl en generalplan som ett MKB-program. Såväl generalplans- som MKB-informationen finns med i kungörelser och meddelanden.

I det gemensamma förfarandet innehåller programmet för deltagande och bedömning (PBD) MKB-programmet enligt MKB-lagen. Dokumentet läggs fram offentligt och Torneå stad inhämtar remissvar och synpunkter från berörda parter. I förberedelsefasen utarbetas planförslagets planbeskrivning och MKB-beskrivningen som separata dokument.

2023-12-11

Materialet från planens förberedelsefas (plankarta, planbeskrivning, uppdaterad PDB, svar på given respons efter PDB-samråd) och MKB-beskrivningen läggs fram offentligt och staden begär remisser och yttranden. Kontaktmyndigheten (Lapplands NTM-central) bedömer huruvida MKB-programmet och MKB-beskrivningen är tillräckligt omfattande och håller tillräckligt hög kvalitet och avger ett yttrande med slutsats och motivering till den projektansvarige. Därefter tas ett planförslag fram, där ett av alternativen lyfts fram. Planförslaget visar hur man tagit hänsyn till inkomna åsikter och yttranden samt kontaktmyndighetens motiverade slutsats.

Man måste säkerställa i tillståndsfasen att den motiverade slutsatsen är uppdaterad när tillståndsärendet avgörs. Vid behov måste konsekvensbedömningen kompletteras för att en uppdaterad motiverad slutsats ska kunna avges.

Kuva 11. MKB-förfarandet i förhållande till planläggningsprocessen enligt markanvändnings- och bygglagen (Bild: Miljöministeriet, Matti Laitio).

6.5 Innehållet i bedömningsförfarandet

Miljökonsekvensbedömningen ska uppfylla innehållskraven för miljökonsekvenser i Markanvändnings- och bygglagen, Markanvändnings- och byggförordningen, MKB-lagen samt i MKB-förordningen.

2023-12-11

6.5.1 Innehållskrav för utvärdering av planens konsekvenser (MBL)

Vid utredning av sådana konsekvenser av planer som avses i 9 § i markanvändnings- och bygglagen (132/1999) beaktas tidigare gjorda utredningar samt andra omständigheter som inverkar på behovet av utredningar. Utredningarna ska innehålla tillräckliga uppgifter för att det ska vara möjligt att bedöma vilka betydande direkta och indirekta konsekvenser genomförandet av planen har för:

- människors levnadsförhållanden och livsmiljö
- marken och berggrunden, vattnet, luften och klimatet
- växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurserna
- region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomi och trafiken
- stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön
- uppgifter om utredningar som gjorts eller planeras i fråga om miljökonsekvenserna, uppgifter om de metoder som används vid anskaffning och utvärdering av materialet och uppgifter om antaganden i fråga om metoderna
- uppgifter om kompetensen hos de som utarbetat bedömningsprogrammet
- näringslivets verksamhetsbetingelser och utvecklingen av en fungerande konkurrens

6.5.2 Krav på innehållet i MKB-programmet (MKB-förordningen)

Programmet för miljökonsekvensbedömning ska innehålla behövliga uppgifter om projektet och skäligen alternativ till det, en beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd, ett förslag på de miljökonsekvenser som ska bedömas och utredningen av dessa samt en plan för arrangemangen för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

- en beskrivning av projektet, dess syfte, planering, lokalisering, storlek, markanvändningsbehov och projektets anknytning till andra projekt, uppgift om den projektansvarige samt en uppskattning av tidtabellen för planering och genomförande av projektet
- uppgifter om sådana skäligen alternativ som är beaktansvärda vad gäller projektet och dess säregenskaper, och av vilka ett alternativ är att avstå från projektet, såvida ett sådant alternativ inte av särskilda skäl är onödigt
- uppgifter om de planer och tillstånd som genomförandet av projektet förutsätter
- en beskrivning av nuläget och utvecklingen av miljön inom det sannolika influensområdet
- förslag på kända miljökonsekvenser och sådana konsekvenser som ska bedömas, inklusive miljökonsekvenser som överskrider statsgränserna, och gemensamma konsekvenser med andra projekt i den omfattning som behövs för den motiverade slutsatsen, samt motiveringar för avgränsningen av vilka miljökonsekvenser som ska bedömas

2023-12-11

- uppgifter om utredningar som gjorts eller planeras i fråga om miljökonsekvenserna, uppgifter om de metoder som används vid anskaffning och utvärdering av materialet och uppgifter om antaganden i fråga om metoderna
- uppgifter om kompetensen hos de som utarbetat bedömningsprogrammet
- en plan för anordnande av bedömningsförfarande och deltagande i det samt för anknytande av dessa till projektplaneringen och en uppskattning av när konsekvensbeskrivningen blir färdig

MKB-programmet är en beskrivning av miljöns nuvarande tillstånd och en plan över bedömningen av projektets konsekvenser.

6.5.3 Krav på innehållet i MKB-beskrivningen (MKB-förordningen)

I MKB-beskrivningen presenteras resultatet av genomförda miljökonsekvensbedömningar. Beskrivningen upprättas utifrån MKB-planen och kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-planen. I MKB-beskrivningen presenteras granskad och kontrollerad projektinformation och en gemensam bedömning av projektets sannolikt betydande miljökonsekvenser.

- en beskrivning av projektet, dess syfte, lokalisering, storlek, markanvändningsbehov, viktigaste egenskaper inklusive energianskaffning och energiförbrukning, material och naturresurser, sannolika utsläpp och rester såsom buller, vibrationer, ljus, värme och strålning och utsläpp och rester som kan medföra vatten-, luft-, mark- eller alvförorening samt mängd av och kvalitet hos avfall som uppkommer med beaktande av projektets byggnads- och användningsskeden inklusive eventuell demontering och exceptionella förhållanden
- uppgifter om den projektansvarige, tidtabell för planering och genomförande av projektet, planer, tillstånd och med tillstånd jämförbara beslut som genomförandet av projektet förutsätter samt projektets anknytning till övriga projekt
- en utredning av hur projektet och dess alternativ förhåller sig till markanvändningsplaner och till planer och program som gäller användningen av naturresurser och miljöskydd som är väsentliga med tanke på projektet
- en beskrivning av miljöns tillstånd vid tidpunkten i fråga i projektets influensområde och miljöns sannolika utveckling, om projektet inte genomförs
- en bedömning av eventuella olyckor och deras följder med beaktande av projektets utsatthet för storolycks- och naturkatastrofrisker, nödsituationer i anslutning till dessa och åtgärder för att bereda sig på sådana situationer inklusive förebyggande åtgärder och lindringsåtgärder
- en bedömning och beskrivning av sannolika betydande miljökonsekvenser för projektet och dess skäliga alternativ

2023-12-11

- beroende på fallet en bedömning och beskrivning av riksgränsöverskridande miljökonsekvenser
- en jämförelse av alternativens miljökonsekvenser
- uppgifter om de huvudsakliga orsaker som ligger till grund för det valda alternativet eller valet av alternativ, inklusive miljökonsekvenserna
- förslag till åtgärder, med vilka identifierade betydande negativa miljökonsekvenser undviks, förebyggs, begränsas eller avlägsnas
- beroende på fallet ett förslag om eventuella uppföljningsarrangemang vid betydande negativa miljökonsekvenser
- en utredning av bedömningsförfarandets faser samt deltagandeförfaranden och anknytning till planeringen av projektet
- en förteckning över de källor som använts vid utarbetandet av framställningar och bedömningar som ingår i beskrivningen, en beskrivning av de förfaranden som använts vid identifiering, prognostisering och bedömning av betydande miljökonsekvenser samt uppgifter om de brister som konstaterats vid samlandet av uppgifter och om de viktigaste osäkerhetsfaktorerna
- uppgifter om kompetensen hos de som utarbetat MKB-beskrivningen
- en utredning av hur kontaktmyndighetens utlåtande om MKB-programmet har beaktats
- ett lättfattligt och åskådligt sammandrag av uppgifterna i 1–15 punkten

I MKB-beskrivningen presenteras projektets uppskattade, sannolikt betydande miljökonsekvenser och en jämförelse av de olika alternativen.

6.5.4 Motiverad slutsats

Kontaktmyndigheten inlämnar en motiverad slutsats över MKB-beskrivningen till den projektansvarige senast två månader efter påseendetidens slut. MKB-beskrivningen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats bifogas till de tillståndsansökningar och planer som projektet kräver. Tillståndsmyndigheter ska i sina tillståndsbeslut förklara hur MKB-beskrivningen och kontaktmyndighetens motiverade slutsats har beaktats när ett tillståndsbeslut har fattats.

Tillståndsmyndigheten ska försäkra sig om att den motiverade slutsatsen är aktuell när tillståndsärendet avgörs. Kontaktmyndigheten ska på tillståndsmyndighetens begäran framföra sin åsikt om huruvida den motiverade slutsats som kontaktmyndigheten har sammanställt är aktuell och vid behov specificera till vilka delar den inte längre är det och till vilka delar miljökonsekvensbeskrivningen måste kompletteras för att den motiverade slutsatsen ska kunna uppdateras. Vid kompletteringen av miljökonsekvensbeskrivningen genomförs ett hörande på nytt och kontaktmyndigheten ger därefter sin uppdaterade motiverade slutsats.

2023-12-11

Den projektansvarige kan innan tillståndsärendet blir anhängigt be kontaktmyndigheten framföra sin åsikt om huruvida dess motiverade slutsats är aktuell och vid behov specificera vilka uppgifter som behövs för uppdatering av den motiverade slutsatsen.

6.6 Förhandsöverläggning

Under projektets inledande fas anordnades 26.4.2019 en förhandsöverläggning enligt 8 § MKB-lagen. Förhandsöverläggningen har till syfte att främja hanteringen av den helhet av bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som krävs för projektet och informationsutbytet mellan den projektansvarige och myndigheterna samt att förbättra utredningarnas och dokumentens kvalitet och tillgänglighet och skapa smidigare förfaranden.

Torneå stad i egenskap av planläggningsmyndighet, Lapplands NTM-central i egenskap av kontaktmyndighet, projektägaren (TuuliWatti Oy), en MKB- och planläggningskonsult (FCG Ab) samt Lapplands förbund var representerade vid förhandsöverläggningen. Projektägaren, kontaktmyndigheten och Torneå stads planläggningsmyndighet kom överens om att använda sig av det gemensamma förfarandet i detta projekt. Miljökonsekvensbedömningen sker i samband med planläggningsarbetet.

7 Kopplingar till andra projekt

7.1.1 Andra vindkraftsprojekt

Det ligger fyra vindkraftsparker som redan är i drift med ett avstånd på under 50 kilometer till planeringsområdet: Kitkiäisvaara direkt söder om området, Varevaara 28 kilometer öster om planeringsområdet samt Puuska och Puuska II 40 kilometer söder om området.

Det ligger sammanlagt åtta vindkraftsprojekt i olika planeringsfaser med ett avstånd på under 20 kilometer till planeringsområdet. Det närmaste är Martimos projekt som ligger direkt öster om Karhakkamaas planeringsområde. Rovasvaaras projekt ligger 9 kilometer öster om Karhakkamaas planeringsområde och Reväsvaaras vindkraftsprojekt 11 kilometer i nordvästlig riktning. Vindkraftsprojektet Kolopetäjä-Pirttikangas-Rovavaara ligger 13 kilometer öst om Karhakkamaas planeringsområde, Vinsanmaas vindkraftsprojekt 15 kilometer i sydostlig riktning och Kuorinkis projekt 16 kilometer i sydostlig riktning. Valkiavaaras vindkraftsprojekt ligger 17 kilometer österut och Kuusivuomas vindkraftsprojekt 18 kilometer i nordostlig riktning.

Taulukko 1. Andra vindkraftsparker (50 km) och vindkraftsprojekt (20 km) i närområdet.

2023-12-11

Projekt	Kraftverk	Status	Avstånd från planområdet (km)	Riktning
Aktiva vindkraftsparker, avstånd under 50 km				
Kitkiäisvaara	8	i drift	0	söder
Varevaara	10	i drift	28	öster
Puuska	8	i drift	40	söder
Puuska II	5	i drift	40	söder
Vindkraftsprojekt, avstånd under 20 kilometer				
Martimo	60-75	planläggning pågår	0	öster
Reväsvaara	10-12	MKB-förfarande utfört	11	nordväst
Rovavaara	10	planläggningsförslag godkänt	9	öster
Kolopetäjä-Pirttikangas-Rovavaara	50	planläggningsförslag godkänt	13	öster
Vinsanmaa	8-10	planläggning pågår	15	sydost
Kuorinki	15-20	planläggning pågår	16	sydost
Valkiavaara	45	MKB-förfarande pågår	17	öster
Kuusivuoma	40-80	planläggningsförslag godkänt	18	nordost

FO-nummer 1940671-3
Hemvist

2023-12-11

8 Deltagande och växelverkan

8.1 Deltagande

Intressenter och kommuninvånare har rätt att ta del av planlägningsarbetet, bedöma planens konsekvenser och yttra sig om planen (MBL 62 §). Med deltagande avses växelverkan vid miljökonsekvensbedömning mellan den projektansvarige och andra myndigheter, dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet samt sammanslutningar och stiftelser vars verksamhetsområde kan beröras av konsekvenserna av projektet (MKBL 2 §).

Om detta nämns i programmet för deltagande och bedömning kan kommunen skicka ett brev till markägare inom och runtom planområdet. Inget brev till markägare har skickats under planens anhängiggörande. Andra intressenter har i enlighet med MBF 30 § informerats om anhängiggörandet på en anslagstavla, kommunens webbplats och kommunens annonsblad.

MBF 19 § föreskriver det följande om att skicka ett brev: *Om generalplanen utarbetas på det sätt som avses i 44 § 1 mom. eller 72 § 1 och 2 mom. i markanvändnings- och bygglagen så att den styr byggandet, ska framläggandet av förslaget till generalplan skriftligen meddelas sådana ägare och av kommunen kända innehavare av mark inom generalplaneområdet som har sin hemkommun på en annan, i befolkningsdatasystemet antecknad ort eller vars adress kommunen i övrigt har kännedom om. Meddelandet får sändas som vanligt brev. Ett meddelande behöver dock inte sändas om personen i fråga har godkänt förslaget till generalplan. Personen anses ha fått del av meddelandet om det har postats senast en vecka före framläggandet.*

8.2 Internationellt hörande

Enligt MKBL 28 § och MBL 206a § och 206b § ska Finlands miljöcentral bereda myndigheter i en annan stat som är part i ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland samt dem vars förhållanden eller intressen kan påverkas av projektet, sammanslutningar och stiftelser tillfälle att ta del i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning för planer, om ett projekt kan antas medföra betydande miljökonsekvenser på den statens territorium.

Avståndet till den svenska gränsen från planområdet är som kortast ca 3,5 kilometer. Vindkraftverken kommer att vara synliga på många ställen på den svenska sidan av Tornedalen, varmed projektet påverkar landskapsbilden även i Sverige.

2023-12-11

Planlägnings- MKB-dokumenterna kommer i nödvändiga delar att översättas till svenska och inlämnas till Finlands miljöcentral, som skickar en underrättelse om projektet och en översättning av MKB-programmet till Sverige och underrättar utrikesministeriet om saken. Underrättelsen ska innehålla:

Internationellt hörande	1. uppgifter om projektet
	2. uppgifter om eventuella gränsöverskridande miljökonsekvenser
	3. uppgifter om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning och beslut som är väsentliga för genomförandet av projektet
	4. en rimlig tidsfrist, inom vilken den andra staten ska sända Finlands miljöcentral ett svar i fråga om deltagande i förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

Det internationella hörandet anordnas samtidigt med hörandet i Finland. Finlands miljöcentral vidarebefordrar inkomna svar, yttranden och synpunkter från Sverige till kontaktmyndigheten.

Om Sverige meddelar att man kommer att delta i plan- och MKB-förfarandet ska kontaktmyndigheten lämna MKB-beskrivningen inklusive översättning i nödvändiga delar till Finlands miljöcentral, som utan dröjsmål ska vidarebefordra dessa till den andra staten för remissvar och synpunkter. Dessutom ska Finlands miljöcentral bereda Sverige möjlighet att förhandla bland annat om projektets eventuella gränsöverskridande konsekvenser och om åtgärder som planeras för att minska eller undanröja sådana konsekvenser, samt fastställa en rimlig tidsfrist för förhandlingarna. Finlands miljöcentral lämnar de dokument som krävs för internationellt hörande till kontaktmyndigheten och vid behov till den projektansvarige.

Enligt 206 c § MBL ska planläggningsmyndigheten utan dröjsmål underrätta Finlands miljöcentral om godkännande av planen enligt 206 b § MBL. Den ansvariga myndigheten ska meddela att planen godkänts och överlämna de uppgifter och dokument som enligt 206 a § förutsätts i det aktuella direktivets artikel 9 till den stat som förhandlingar enligt 206 b § förts med. Tillståndsmyndigheten ska lämna sitt beslut till Finlands miljöcentral, som vidarebefordrar beslutet till den andra staten som deltar i miljökonsekvensbedömningen.

8.3 Intressenter

Planens intressenter är:

- de vars boende, arbete eller övriga förhållanden kan påverkas av planen
 - Fastighetsägare

2023-12-11

- Boende i planens influensområde (närområde)
- Markägare och rättsinnehavare
- Företag och näringsidkare
- Användare av rekreatiomsområden
- de myndigheter vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen:
 - Torneå stads förvaltningsnämnder, nämnder och förtroendeorgan
 - Övertorneå kommun
 - Tervola kommun
 - Rovaniemi stad
 - Övertorneå kommun
 - Haparanda stad
 - Lapplands närings-, trafik- och miljöcentral (NTM-central)
 - Lapplands förbund
 - Regionförvaltningsverket i Lappland
 - Lapplands landskapsmuseum
 - Tornedalens museum
 - Räddningsverket i Lappland
 - Trafik- och kommunikationsverket Traficom
 - Väylä (Trafikledsverket)
 - Fingrid Oyj
 - Försvarsmakten, 3. logistikregementet
 - Finavia
 - Forststyrelsen, Lapplands Naturtjänster
- de sammanslutningar vars verksamhetsområde behandlas vid planeringen:
 - Tornion Yrittäjät
 - Tornion Vesi Oy
 - Elenia Oy
 - Skogscentralen i Finland
 - Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
 - Viltcentralen i Lappland
 - Suomen luonnonsuojeluliiton Lapin piiri ry
 - Lapin lintutieteellinen yhdistys
 - Xenus ry
 - Tornion riistanhoitoyhdistys
 - Ylitornion riistanhoitoyhdistys
 - Tornionseudun Ampujat ry
 - Alatornion metsästysseura ry
 - Tornionseudun Metsästysseura ry

2023-12-11

- Karungin erämiehet
 - Metsänhoitoyhdistys Länsi-Pohja
 - Lappilaiset kylät ry
 - Aapajärven kyläyhdistys ry
 - Aapajoen kylätaloyhdistys ry
 - Pekanpään maa- ja kotitalousseura
 - Karungin kyläyhdistys ry
 - Sattajärven kyläyhdistys ry
 - Väystäjän kyläyhdistys ry
 - Karungi hembygdsförening
 - Korpikylä hembygdsförening
 - Risudden byaförening
- sammanslutningar eller företag som sköter särskilda uppgifter, såsom energi- och vattenverk

8.4 Planeringsfaserna och tidsplan

8.4.1 Planlägningsarbetets inledningsfas och anhängiggörande (hösten 2019–hösten 2020)

TuuliWatti Oy har lämnat en motion om upprättande av en generalplan till Torneå stad, och motionen godkändes av Torneå stads nämnd för tekniska tjänster den 22.5.2019 (§ 125), av stadsstyrelsen den 3.6.2019 (§ 196) och av stadsfullmäktige den 19.6.2019 (§ 68).

Torneås stadsstyrelse har godkänt planlägningsavtalet med Tuuliwatti Oy 2.9.2019 (§ 255). Stadsstyrelsen har godkänt att planlägningsavtalet överförs till tredje part 1.3.2021 (68 §). *Tuulivoltti Oy och Exilion Tuulihankkeet Ky har lämnat in en ansökan till Torneå stad om att överföra planlägningsavtalet som nämns i ansökningens rubrik till Exilion Tuulihankkeet Ky. Enligt avtalet som tecknats kan avtalet inte överföras utan att först få samtycke från Torneå stad. TuuliWatti Oy och Torneå stad ingick 16.10.2019 ett avtal om inledande av en ändring av Torneå generalplan där Karhakkamaa-området anvisas för vindkraftsparken. Enligt ansökningen har TuuliWatti Oy den 30.10.2021 delats in i två nya bolag, Tuulivoltti Oy och Gigawatti Oy. I samband med indelningen har TuuliWatti Oy upplösts. Som en följd av indelningen överfördes utvecklingsprojektet om Karhakkamaa i Torneå med tillhörande avtal och tillstånd samt rättigheter och skyldigheter till Tuulivoltti Oy. Tuulivoltti Oy har för sin del sålt dessa vidare till Exilion Tuulihankkeet Ky.*

2023-12-11

Ett program för deltagande och bedömning i enlighet med MBL 63 § samt ett MKB-program har utarbetats för Torneås delgeneralplansprojekt för vindkraft i Karhakkamaa. Torneå stads nämnd för tekniska tjänster har fattat beslutet att inleda delgeneralplanläggningen för Karhakkamaas vindkraftspark 12.2.2020 (§ 28).

Programmet för deltagande och bedömning och programmet för miljökonsekvensbedömning har funnits för påseende 5.8–5.10.2020.

I samband med framläggandet av planens program för deltagande och bedömning anordnades ett informations- och diskussionsmöte som var gemensamt med projektets MKB-förfarande den 18.8.2020 i Karungi. Cirka 60 personer deltog. Det var också möjligt att delta i informationstillfället genom Teams-fjärranslutning. Ett informationsmöte om projektet anordnades i Övertorneå i Sverige den 1.10.2020. Intressenterna har haft en möjlighet att lämna in sin synpunkt om programmet för deltagande och bedömning. 26 yttranden och 223 synpunkter lämnades in om programmet för deltagande och bedömning. Responsen kommer att få ett svaromål och det behandlas i Torneå stads nämnd för tekniska tjänster och stadsstyrelse i samband med behandlingen av materialet för planutkastet.

En första myndighetsförhandling som berörde planläggningens utgångspunkter och mål ägde rum 20.5.2021. En promemoria från myndighetsförhandlingen har utarbetats.

8.4.2 Förberedelsefas för generalplanen (årsskiftet 2023–2024)

Den projektansvarige för Karhakkamaa vindkraftspark är Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky med hemvist i Torneå. Representant för Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky är komplementären Tornio Karhakkamaa Tuuli GP Oy, som indirekt och med likvärdiga andelar ägs av Exilion Tuuli Ky och BayWa r.e. Nordic AB. Exilion Tuuli är placeringsbolag för förnybar energi som ägs av finländska pensionsförsäkringsbolag. BayWa r.e är en ledande, global utvecklare av förnybar energi som verkar i 31 länder, som framgångsrikt har försett elnätverket med över 5,5 GW förnybar energi och som förvaltar tillgångar på över 10 GW.

Torneås stadsstyrelsen har godkänt att planläggningsavtalet överförs igen till Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky 20.12.2022 (§ 471).

Exilion Tuulihankkeet Ky håller nu på att föra projekträttigheterna vidare till bolaget Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky, som har grundats för att driva vindkraftsparken. Planläggningsavtalet inte överförs utan att först få samtycke från Torneå stad. Exilion Tuulihankkeet Ky begär tillsammans med Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky om tillstånd från Torneå stad att överföra planläggningsavtalet till Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky. Exilion Tuulihankkeet Ky och Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky konstaterar tillsammans att Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky till fullo fortsätter utvecklingen Karhakkamaa vindkraftspark i Torneå och därtill hörande planläggnings-

2023-12-11

och MKB-processer. Efter överföringen skulle Tornio Karhakkamaa Tuuli Ky bära ansvaret för avtalets alla skyldigheter och ansvar.

Torneå stads nämnd för tekniska tjänster och stadsstyrelse fattar beslutet om att i minst 30 dagar lägga fram planutkastet, planbeskrivningen och MKB-beskrivningen. Man informerar offentligt om framläggandet i dagstidningen Lapin Kansa, tidningen Kotikulmilita, Haparandabladet och stadens webbplats. I samband med framläggandet anordnas ett informations- och diskussionsmöte.

Informations- och diskussionsmöten anordnas 21.2.2024 i Finland och 22.2.2024 i Sverige (MKB-beskrivningsfasen). Förberedelsefasens material MKB-beskrivningen finns för offentligt påseende 23.1.2024–22.3.2024 (gemensamt förfarande)

Intressenter och andra medborgare har möjlighet att framföra sina skriftliga synpunkter till Torneå stad om planutkastet, -beskrivningen och MKB-beskrivningen under påseendetiden. Yttranden om plan- och MKB-beskrivningen kommer att begäras från myndigheterna. Kontaktmyndigheten ger en motiverad slutsats om MKB-beskrivningen utifrån inkomna remissvar och synpunkter. Inkomna synpunkter sammanställs och motiverade svar lämnas på yttranden och synpunkter.

Ett brev skickas till landägare och -innehavare inom planområdet samt till ägare och innehavare av fastigheter som gränsar till planområdet (högst 2,5 km från planområdets gräns).

8.4.3 Förslagsfas för generalplanen (sommaren till början på hösten 2024)

Förslaget till delgeneralplan kommer i enlighet med MBL 65 § och MBF 19 § genom stadsstyrelsens beslut att framläggas offentligt i minst 30 dagar.

Man informerar offentligt om delgeneralplanens framläggande i dagstidningen Lapin Kansa, tidningen Kotikulmilita, Haparandabladet och stadens webbplats.

Enligt MBL 65 § har intressenter rätt att lämna en skriftlig anmärkning om planförslaget. Enligt MBF 19 § ska förslaget till generalplan skall hållas offentligt framlagt i kommunen under minst 30 dagar. Kommunmedlemmarna och intressenterna har rätt att göra anmärkning mot planförslaget. Anmärkningen skall ges in till kommunen före utgången av den tid under vilken förslaget är framlagt. Anmärkningarna ska lämnas till Torneå stads registratorskontor i skriftlig form innan tidsfristen går ut.

Enligt MBF 20 § ska utlåtande om förslaget till generalplan begäras av: 1) förbundet på landskapsnivå; 2) den kommun vars områdesanvändning planen påverkar; 3) enligt behov närings-, trafik- och miljöcentralen samt andra myndigheter och sammanslutningar som är cen-

2023-12-11

trala med avseende på generalplanen. (29.12.2009/1829). Inkomna synpunkter sammanställs (blankett för växelverkan). Blanketten för växelverkan ger motiverade svaromål till anmärkningarna och yttrandena. I samband med framläggandet anordnas vid behov ett informations- och diskussionsmöte.

Ett brev skickas till landägare och -innehavare inom planområdet samt till ägare och innehavare av fastigheter som gränsar till planområdet (högst 2,5 km från planområdets gräns).

En andra myndighetsförhandling om generalplanen i enlighet med MBF 18 § anordnas vid behov efter att planförslaget har varit offentligt framlagt, och synpunkter och yttranden om förslaget har tagits emot.

8.4.4 Godkännandefas för generalplanen (hösten 2024)

Motiverade svaromål utarbetas för den respons som har tagits emot i förslagsfasen. Om inga betydande ändringsbehov framkommer framskrider planen till beredning inför godkännande.

Torneå stadsfullmäktige fattar beslutet om godkännande av delgeneralplanen. Beslutet att godkänna generalplanen kommer att delges officiellt enligt MBL 67 § och MBF 94 §. Enligt markanvändnings- och bygglagen 188 § söks ändring i beslut om godkännande av generalplanen hos förvaltningsdomstolen genom besvär på det sätt som föreskrivs i kommunallagen. Om inga besvär inkommer träder planen i kraft när det lagakraftvunna beslutet om godkännande av planen kungjorts (MBF 93 §).

Enligt MBF 94 § skall kommunen utan dröjsmål delge närings-, trafik- och miljöcentralen ett beslut om godkännande av generalplanen samt en plankarta och en planbeskrivning samt byggnadsordningen. Dessutom skall en kopia av ingivna utlåtanden och anmärkningar ges, om inte en tillräcklig redogörelse för dem ingår i beslutet om godkännande.

Meddelande om beslut om godkännande av en plan eller av byggnadsordningen skall dessutom utan dröjsmål sändas till myndigheter, kommunmedlemmar och personer som gjort en anmärkning, om de har begärt det medan planen eller byggnadsordningen var framlagd. Information om beslut om godkännande av en plan skall i mån av möjlighet ges även i elektronisk form samt planen och planbeskrivningen publiceras också i elektronisk form.